

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

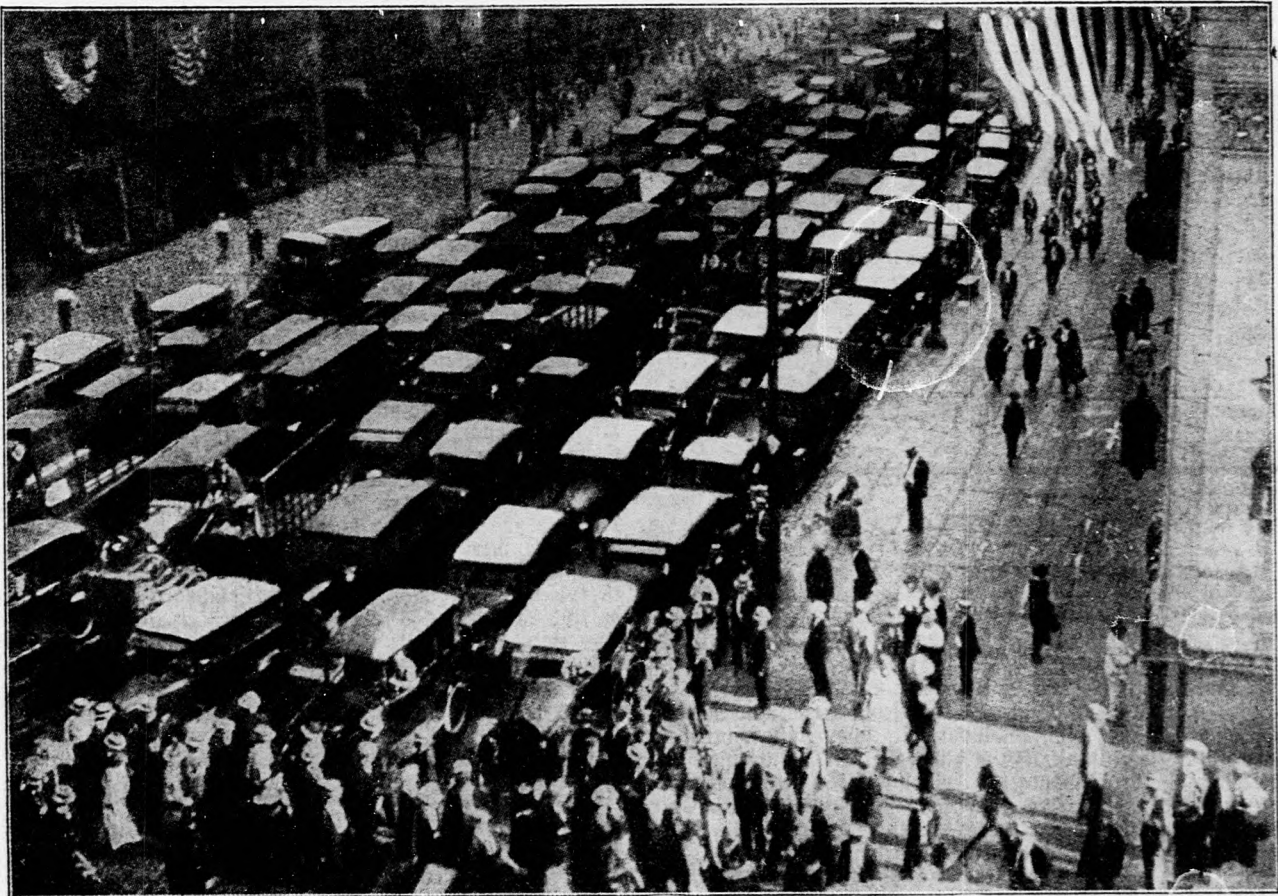
VI. évfolyam, 49. szám.

Vasárnap, december 6.

A polgári függetlenség megerősítése.

Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetgyűlésen elmondott legutóbbi nagy beszédében megállapította, hogy Magyarországon ma csak két független társadalmi csoport van, egyik a földbirtokososztály, másik a zsidóság. Ez a megállapítás — sajnos — igaz, azzal a hozzáadással, hogy a kisiparososztályt is a független és erősgerincű elemek közé kell számítanunk. Kétségtelen azonban, hogy a gazdasági és politikai szempontból függő emberek száma túlnyomóan nagy. Míg a zsidóság a fel-

szabadítása óta eltelt alig egy emberöltő alatt valóságos hatalommá küzdötte fel magát, azalatt a régi magyar középosztály megrokkant. A történelmi középbirtokososztálynak csak csontja maradt meg; alig bírja ma már a magyar szántóknak hat-hét százalékát. A városi középosztály egykori kemény gerince is meggyengült, mert az összeomlás a gazdaságilag megalapozott embereket megviselte, sőt tönkre tette, már pedig azok, akik a vagyoni támasztékokat elvesztették és megélhetésük végett a sikerek napja felé kénytelenek fordulni, nem érezhetik magukat valóban függetleneknek.

Amerikában gyalog gyorsabban lehet közlekedni, mint autón.

Képünk Chikago egyik utcáját mutatja be az autók tömegével. Az utcakeresztezéseknél álló rendőr egyetlen intésére megáll az autótenger és a gyalogjárók áthaladnak egyik oldalról a másikra.

Hiába mondja a költő, hogy szegények vagyunk, de szabadok. Ez lehet a farkasok dala. Az emberek teljes erkölcsi szabadságának — tapasztalat szerint — bizonyos vagyoni függetlenség az alapja. És szomorú valóság, hogy ezt az alapot az utolsó emberöltőben csak a zsidóságnak sikerült megszereznie, míg ezzel szemben a polgárságnak a múltban birt alapjai is megrongálódtak.

Igazságtalanság volna a zsidóságról azt állítani, hogy vagyoni erejében és függetlenségében birt hatalmát tudatosan a nemzet érdekei ellen használja. Ez az igyekezet a zsidók magánérdekeivel is ellenkeznék. Az ország jó-rossz sorsában mindenki osztozik, de különösen az, akinek felteni való vagyoni érdeke van. Egy azonban tagadhatatlan és ez az, hogy a zsidóság a szélső liberális és radikális eszmékért minden körülmények között össze tud fogni. Bármilyen politikai pártban helyezkedjék is el, abban egyetért és összetart, hogy ami akadály a van a saját gyors érvényesülésének, azt eltávolítsa az útból, egyéb érdekekre való tekintet nélkül. A radikális tempó és az önérdék imádata a vérben van.

Ezzel szemben a vidéki birtokososztály konzervatív szellemű; jogokhoz, intézményekhez, hagyományokhoz öröklött ösztönnel ragaszkodik, alkalmazkodó képessége kisebb s ennél fogva haladása is meggondoltabb és óvatos. Ez a szellem és érzület jellemzi valójában a kisbirtokosságot is. Ez a szellem nem áll a jól megfontolt haladás útjában, de megállítja az esztelen rohanást, amint hogy megállította a bolsevizmus örjögéseit is.

Ha tehát a nemzet megbizható, szilárd képviselőt akar biztosítani, akkor a független birtokos elemek számának szaporítására és megerősítésére kell törekednie. Igazában ezt a törekvést kell támogatnia a birtokpolitikának is.

A földreform idáig egészen mélyre nyúlt. A proletár sorsban tengődő elemeket akarta felemelni s hozzáfűzni a vágyott földhöz a tulajdonjog idegszálaival. Ha ezzel a feladattal végeztünk, ami nehezebb része a dolognak, akkor rá kell keríteni a sort a kisbirtokosok szaporítására és megerősítésére. Ehhez már nem szükségesek többé a megváltás kényszereszközei. Ha a hitbizományi birtokosok egy részét felszabadítjuk, önkéntes eladás útján is nagy területek fognak rendelkezésre állni s a forgalomba kerülő birtokokon mód nyílik a kiscgazdák térhódításának céltudatos támogatására.

A birtokpolitikának a jövőben a nemzeti érzésű, független kis polgárság sorainak megerősítésén kell dolgoznia, mert erre az országnak önbiztosítása érdekében is szüksége van.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Nemzetgyűlés.

Az elmúlt héten a költségvetés részletes tárgyalását kezdte meg a nemzetgyűlés. Letárgyalta ennek folytán a kormányzóság, a miniszterelnökség, külügyminiszterium s a közoktatásügyi minisztérium költségvetését. Az elhangzott felszólalások közül különösen ki kell emelni *Bethlen István gróf miniszterelnöknek beszédét*, melyben a költségvetés vitájában elhangzott politikai vonatkozású észrevételekre felelt. Beszédében foglalkozott a kommunizmusban résztvevők azon csoportjával, akik a várható büntetés elől külföldre szöktek s akiknek hazaengedését a szociáldemokraták állandóan sürgetik s azt követelik, hogy ezeknek büntetlenségét biztosítsa a kormány. A miniszterelnök természetesen nem tartja telje-

síthetőnek ezt az óhajtatást, de egyesekre megengedhetőnek véli — bizonyos feltételek mellett — hogy hazaj jjenek, bíróság elé álljanak s védekezhessenek. A külső és belső politikai helyzetre nézve figyelmébe ajánlja különösen a kisebbség szélső baloldali csoportjának, a szociáldemokratáknak, hogy az állandó vádaskodás helyett okosabban tennék, ha nem terjesztenének folytonosan álhíreket a külföldön, amelyek csak az ország becsületét rontják s azt a hitet keltik, hogy nálunk még nincs rend, vagyon s személybiztonság. A *földreform* vonatkozásúlag a számok ékesebben szólnak, mint a kisebbségi beszédek. Minden községben megindult az eljárás s ezeknek befejezése eredményeként több mint *egy millió* kat *szarais* hold jutott a földigénylőknek. De még növekedni is fog ez a mennyiség, mert a hitbizományok rendezésével sok lekötött terület fog belekapcsolódni a szabad forgalomba s így mindig egészségesebb és helyesebb lesz a földbirtok megoszlása. Az pedig természetes, hogy védjük a független földbirtokos osztályt, mert ez a magyarságnak az ereje a független töképezés zsidósággal szemben. Azoknak, akik azzal fenyegetőznek, hogy a falukon fogják az éledegetlenséget szítani, azt feleli, hogy velük szemben az állam teljes erejével fog fellépni, mert nem hajlandó megengedni, hogy a magyar nemzet legfőbb érdekeit politikai játékok eszközévé súlyosszék le. *Bud János* pénzügyminiszter pedig az adók, a valorizáció, a mezőgazdasági hitel, a kamatterhek, a tisztviselők és nyugdíjasok kérdéséről beszélt. Beszédjének főgondolata: az állam lehetetlen feladatokra nem vállalkozhatik és nem vállalkozik, ezért minden kívánságnak, mely veszélyezteteti az állam pénzügyi helyzetét, határt kell szabni s figyelembe csak úgy vehető, ha ez nem vonja magával a terhek emelését. Az adóknak nem az emelésről, hanem a lehető csökkentéséről kell gondolkodni. *Klebsberg Kuno gróf közoktatásügyi miniszter* beszédében a közoktatásügy egész terjedelmének kérdéseivel foglalkozott. Különös méltánylásra tarthat számot az a bejelentése, hogy nagyszabású iskolaépítés veszi kezdetét. A tanyai elemi oktatás ügyét rendezik tanyai iskolák építésével. Így lehetővé válik, hogy idővel megszűnik azoknak nagy száma, akik nem tudnak írni-olvasni. Az általános műveltség emelésével kell előkészíteni úgy a gazdasági helyzet rendbehozását, mint a demokratikus jogok kiterjesztését.

Genfben utazott Bethlen miniszterelnök, Bud és Klebsberg miniszterek.

A szanálással kapcsolatban az ország pénzügyi-gazdasági helyzetének megbeszélésére időnként Genfben kell utazni a kormány egyes tagjainak. A most összeülő népszövetségi gyűlésre *Bethlen István gróf miniszterelnök*, *Bud János* pénzügyminiszter s *Klebsberg Kuno gróf közoktatásügyi miniszter* utaztak el. Célja az utazásnak az 1926—27. vi költségvetés bemutatása s ezzel kapcsolatban a népszövetségi ellenőrzés eddigi módján való könnyítési készközlése. Magyarország már eddig is tanujelét adta, hogy — ha nehéz terhek viselése, súlyos áldozatok árán is — rendbe tudja tartani állami pénzügyeit. Ugyancsak tárgyalás lesz a közgazgatás egyszerűsítéséről, a nyugdíjasok ügyéről is. A nyugdíjasok ügyével kapcsolatban rámutat a kormány az utódállamok jogtalan eljárására, mert dacára, hogy a trianoni szerződés ezt kötelezővé teszi, m g sem fedezik az általuk elrablott területek tisztviselőinek nyugdíját s ezáltal Magyarországra óriási, százmilliárdokra rúgó teher nehezedik igazságtalanul.

Beruházásokra is újabb összegeket kíván a kormány felhasználni. Beruházásokra szükség van. Egyrészt, hogy munkaalakalmak adassanak a munkanélküli embereknek, másrészt, hogy megindíttassék az egészséges vérkeringés közgazdasági életünkben. Harminc-negyven millió aranykoronát kíván a kormány erre a célra fordítani.

Az igazságügyminiszter a földreformról és a hitbizományról.

Pesthy Pál igazságügyminiszter nyilatkozott a földreformról és a hitbizományok kérdéséről. Nyilatkozatának egyes részei a legszélesebb néprétegek érdeklődésére tarthatnak számot. Szerinte december 7-ig az ország összes községeiben megindul a földreform eljárás. Így abból senki ki nem marad. Az országnak van 3744 községe, melyből 2602 község-

ben már ítélet van, a többiben folyik az eljárás. Eddig kiosztottak már körülbelül egy millió holdat, az elővásárlás alapján öt év múlva 1 250.000 k. hold fog forgalomba kerülni. Így igazán nem áll meg a folyton elégedetlenkedők azon állítása, hogy semmi sem történik a földreform terén. Most a főgond ezeknek az új földtulajdonosoknak a megerősítése, hogy értékes tagjai legyenek a magyar államnak. A hitbizományok kisebbitése a másik fontos feladat. Ezen a téren is földterületek jutnak forgalomba s ezeket elővásárlás útján kívánja az állam felhasználni a földreform céljaira.

Az adók és a borértékesítés.

A Kiszgazdapárt ezzel a két fontos kérdéssel foglalkozott legutóbbi pártértekezletén. Az adók behajtásánál az a jogos kívánság merült föl, hogy tekintettel a nagyon nehéz gazdasági viszonyokra, a kormány adjon fizetési halasztást s ne menjenek mindjárt a végrehajtó közegek foglaltságokkal, végrehajtásokkal az adófizetők ellen, mert hiszen nagyon nehéz most pénzhez jutni s eleget tenni az állammal szemben fennálló kötelezettségeknek. A bortermelés kérdésénél pedig megállapították, hogy nincsen a bor ára arányban a termelési költségekkel. Még nagyobb a baj azáltal, hogy eladhatatlan a bor, mert semmi kereslet, érdeklődés iránta nincs. A pincékben fekszenek a nagy értékeket képviselő bormennyiségek, hirtelt rá nem lehet kapni, eladni sem lehet, így félt, hogy a tavasszal a szőlősgazdák képtelenek lesznek előteremteni a termeléshez szükséges összegeket. A kormány segítségét kérték a képviselők, hogy részben megfelelő hiteleket teremtsen elő a szőlősgazdák számára, részben pedig segítse elő a bor értékesítésének megszervezését. Bizony nehéz kérdés ez, méltó arra, hogy kormány és párt összefogva keressék ennek megoldását, mert százazreknek kenyerre függ ettől egyik oldalon, óriási nemzeti vagyont megmentése a másik oldalon. A kormány ígéretet tett, hogy behatóan foglalkozik a kérdés megoldásának lehetőségeivel s mindent elkövet, hogy részben a kereskedelmi szerződések megkötésénél, részben egyéb úton-módon eredményeket érjen el.

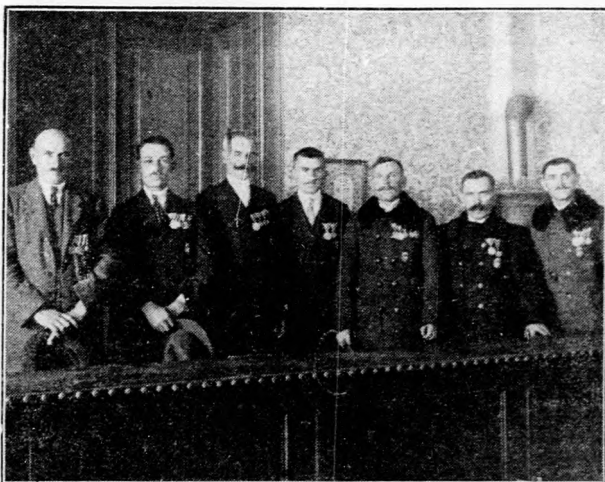
A KÜLPOLITIKA ESEMÉNYEI

Aláírták a locarnói szerződést.

Londonban december 2-án aláírták az érdekelte hatalmak a locarnói szerződést. Az ünnepélyes szertartás az angol külügyminisztérium fogadótermében történt meg, fényes keretben. Dél előtt 11 óra 10 perckor az egyes nemzetek kiküldöttei elfoglalták helyeiket, majd kölcsönösen üdvözölték egymást. Ezután Chamberlain angol külügyminiszter felkérte a német küldöttséget, hogy az államok betűrendes sorában elsőnek írja alá a szerződést. Luther kancellár eleget tett a felszólításnak, ezután pedig Belgium, Olaszország, Csehország és Lengyelország képviselői erősítették meg aláírásukkal a történelmi okmányt.

A tiszaföldvári vitézek családtagjai az ünnepélyes beiktatáson.

Tiszaföldvári vitézek,

akiket november hó 29-én iktattak be telkeikbe. Balról jobbra: Bagi Mátys, Berényi Antal, Lenkei János, Vadas András, Kálmán Sándor, J. Horváth János, P. Szabó Gusztáv.

Megalakult a francia kormány.

Egyik válság a másikat éri Franciaországban. Hiába próbálkoznak újabb és újabb kormányok, hajótörést szenved minden törekvésük, hogy megkeressék a kibontakozást a gazdasági zürzavarból. Mint mindenütt a világon, itt is a gazdasági bajok okozzák az állam életében mutatkozó zavarokat. Nehéz a megélhetés, igen súlyosak az adók. Minden egyéb betegséget csak még nehezebbé tesz a politikai pártok szétforgácsolódása. Nincs egységes többség, mely biztos akaratú irányítana az ügyeket s vezetné Franciaországot a kibontakozás felé. A legnagyobb v. szedelem azonban abban rejlik, hogy a Németországtól való félelem miatt olyan óriás hadsereget tartanak fegyverben, hogy annak költségeit előteremteni lehetetlen. Most Briand vállalkozott a miniszterelnökségre, hogy mennyi sikerrel, az attól függ, hogy lesz-e bátorsága arra az útra lépni, mely a világháborút befejező erőszakos békeké felrevezéséhez vezet, amely becsületes meg egyeztet akar a gy z k és legyőzöttek között. Ha igen, akkor megmenti Franciaországot, de megmenti Európát is a végleges bukástól. Mert a kettő együtt jár. Franciaország sem lehet nyugodt, boldog addig, míg Németország, Magyarország, Bulgária nyomorog s győtrődik az igazságtalanság súlyos járma alatt.

Nincs nyugalom a Balkánon.

Még el sem csendesedett a Bulgária és Görögország közötti háborús veszedelmekből folyó zavarok hulláma a Balkánfélszigeten, már is Bulgária és Szerbia között keletkezett határvillongás. Annak a jelei ezek, hogy a világháborút csak papíron fejezték be, csak pillanatnyi, átmeneti állapot állott elő Európa különböző részeiben, mert megalázással, megszegyenítéssel békét csinálni nem lehet, csakis becsületes megegyezéssel. Amint Németország nem nyugodhatik bele helyzetébe, amint Magyarország nem mondhat le elrabolt területeiről, úgy Bulgária sem felejtetheti el megcsontítását. És emiatt tör ki, hol a Balkánon, hol másutt az elégedetlenkedés lappangó tüze és e miatt beteg egész Európa. Ebben az általános elégedetlenségben izzik a jobb jövő reménye, mert előbb vagy utóbb észbe kell kapni a nagyhatalmaknak, hogy a maguk sírját is megássák, ha a mai tarthatatlan állapot fenntartását erőltetik.

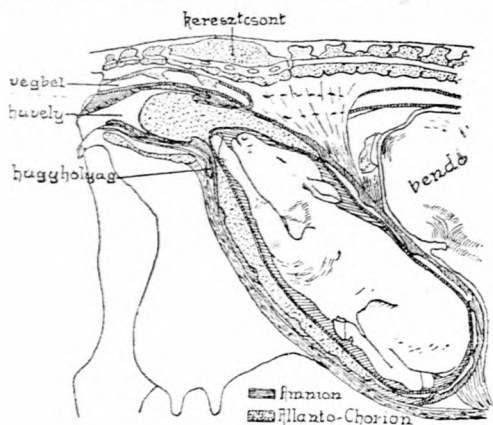
Spanyolország.

Spanyolországban eddig Primo de Rivera tábornok tartotta kezében a hatalmat s kormányzott önhatalmulag. Most e helyett az önkényuralom helyett ott is alkotmányos kormány van alakulóban. Így remélik, hogy helyre tudják állítani Spanyolországban is a belső rendet és nyugalmat.

MEZŐGAZDASÁG

A normális szülés lefolyása.

I. Az előkészítő fájdalmakat a méhizomzatnak ritmikus, a méhszarvaktól kiinduló s a nyak felé irányuló, eleinte gyengébb, később fokozatosan erősödő görcse okozza.

1. ábra.

A magzat helyeződése az «előkészítő fájdalmak» alatt.
(Schandl: Állattenyésztéstan I. kötetéből.)

Közben az anya «helyet keres», tipeg, lefekszik, fölkel... többször bélsarat és vizeletet ürít.

Hatásuk alatt a magzat majdnem pillanatnyi időtartam alatt a szülőúton való áthaladásra megfelelő helyeződést vesz föl. (Csikó és kérődző fejekvésnél mellső lábait feje alatt előrenyújtja, farfekvésnél a hátsókat nyújtja ki a méhnyak felé. Malacnak mellső lábai a fej mögött elmaradnak.) Ugyanezen idő alatt a külső magzattubok a reá ható jelentékeny nyomás alól úgy iparkodik kitérni, hogy az egyetlen lazuló hely felé: a méhnyakba nyomul, azt kitágítja, majd azon keresztül a hüvelybe húzódik s végre a péraajkak közt kékesbarna, fénylő hólyagként (vízhólyag) megjelenik.

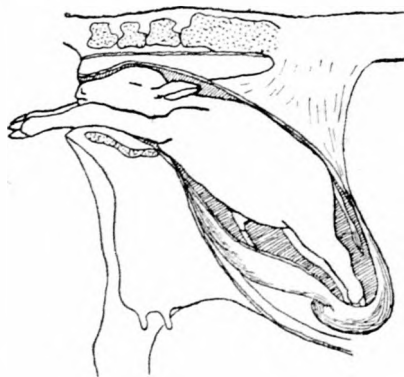
Az előkészítő fájdalmak kancánál $\frac{1}{4}$ —1 napig, kérődzőknél és kocánál 1—6 óráig szoktak tartani.

Ezen idő alatt a tenyésztőnek csak az a teendője, hogy bőven és tisztán almozott, tágas, zavartalan, légvonatmentes helyet biztosítson a szülő anyának. Lehdorff helyesnek tartja a péra bealajozását, hogy a gátszakadás elkerültesse, mások pedig ajánlják a hüvelynek kiirrigálását, a far lemosását langyos fertőtlenítő (kreolin, lysol) oldatokkal, hogy a magzat vagy az anya annál kevésbé fertőződjék. A vízhólyag folszakításától tartózkodni kell, mert mihelyt a feszültség benne megszűnt, már nem képes a szülőutakat a magzat előtt kellőleg kitágítani s így az akadályok elhárítását nem eszközölheti a kellő eréllyel. Az elszakítás csak azon kivételes esetben indokolt, ha már a fej és lábak a péraajkak közt megjelentek s a «vízhólyag»-nak magától való fölrepedése késik.

II. A tolófájdalmakat már a méhgörcsök és a hasprés váltják ki. Az anya ezalatt rendszerint fekszik s nyögő hangokat hallat. Hatásuk alatt megreped az allantochorion s a magzatvíz egy része elfolyik. Ezt követőleg a magzatvíz által sikamlóssá tett szülőútnak három kritikus helyén (méhnyak, előcsarnok, péraajkak) a magzatnak három kritikus része (fej, váll, csipő) kisebb-nagyobb gyorsasággal áthalad. Rendszerint előbb megreped a vízhólyag s azután a fehér, fénylő amnion (lábhólyag), de ritkán egyidejűleg is történhetik a burkok megrepedése. Lónál és sertésnél az is előfordul, hogy a magzata lábhólyaggal burkolva születik meg.

A tolófájdalmak tartama kancánál $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ óra, tehénél 3—6 óra, juhnál és kecskénél 3—4 óra; sertésnél a magzatok 5—10 percenkint, esetleg 1—2 óras, sőt 12—24 óras szünetekkel jönnek egymásután a világra, de rendszerint 2—6 óra alatt náluk is befejeződik ez a stádium. Előhasiaknál a szülés tovább tart.

Ha a magzat fejekvésnél születik, akkor a tolófájdalmak alatt se szükséges beavatkozni. Ha az anya gyenge és kimerült, akkor segíthetünk neki a magzat kitolásában olyképen, hogy egy embererővel húzás gyakorlunk a magzatra akkor, mikor az anya is erőlködik. Lehdorff is ajánlja, hogy a gátszakadás megakadályozására a csikót huzassuk le és kifelé mindaddig, amíg a feje ki nem jutott a péraajkak közül. Kocánál se árt ugyanebből a célból két tiszta újjal a hüvelybe nyulni s a felső péraszegletet a távozó fej mögé csúsztatni. Az anyát fölkelteni nem szabad, mert fekvő helyzetében a hasizmok a súlyviselés alól fölmentve, egész erejüket a hasprésre fordíthatják, másrészt így könnyebben fölemelheti a magzatot a szeméremcsont által alkotott küszöbre, illetőleg a medencegyűrűbe. Ha már a szemek látásának és az amnion még nem repedt meg, akkor ezt meg kell nyitni, hogy levegő jusson a magzat orrnyílásába. Ha a köldök magától nem sz akadna el, akkor nagyobb álla-

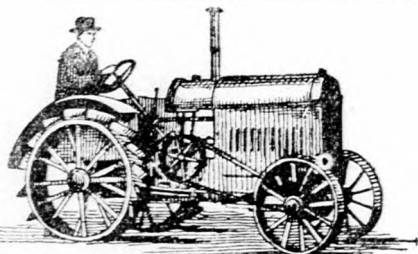

2. ábra.

A magzat helyeződése a «tolófájdalmak» alatt.
(Schandl: Állattenyésztéstan I. kötetéből.)

toknál a has alatt 10—15 cm.-nyire, kisebbeknél 3—6 cm.-nyire el kell vágni.

Farfekvésnél nagyon is indokolt húzás útján siettetni a szülést, mert ily viszonyok közt a köldökzsínor könnyen elszakad már a szülőútnak s így a magzat megfulladhat.

Mc GORMICK TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekeosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Levél cím: Budapest 56. Fiókbérlő. — Sürgőny cím: «Débert Budapest».
Telefon: 139—15 és 70—43. — Alapítva 1883.

III. Az utófájdalmak (méhösszehuzódások és hasprés) hatása alatt kilöketnek a magzatburkok. A vízihólyag természetesen csak akkor távozhatik, ha már helyei az anyai placenta gödreiből részint vérhiányuk, részint a köldökzsinór rángatása következtében kihuzódtak.

Leglazább a magzatburkok és a méh közti összeköttetés a sertésnél; itt minden magzat után közvetlenül távozik a saját burka (illetőleg a következő magzat maga előtt tolja), vagy, amennyiben egy szarvban helyezkedő magzatok magzatburkai össze vannak növe, akkor az illető szarv teljes kiürülése után távoznak. Lónál szintén könnyen és gyorsan (1—30 percen belül) távoznak a magzatburkok. Szarvasmarhánál már kevésbé laza az összeköttetés, miért is 3—8, nem ritkán 36—48 órába kerül a burkok kitolása, sőt nem ritka nála a magzatburkok viszaradása sem. Kis kérődzők 1—4 óra alatt vetik el magzatburkaikat.

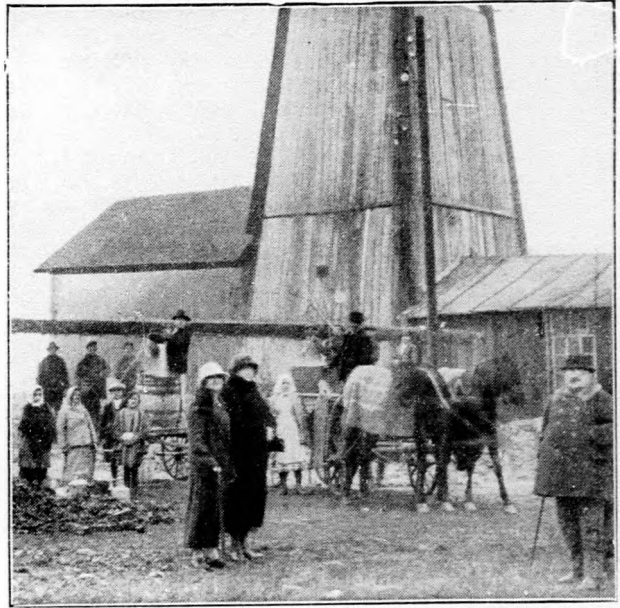
A magzatburkok fölfalására nemcsak a húsevők és a sertés, hanem a kérődzők is hajlamosak. Ezt föltétlenül akadályozzuk meg, mert nem ritkán emésztési bántalmakat okoznak, kocák pedig kedvet kapnak a «malacfalás»-ra.

Az almozó anyagokról.

Irtó : Windisch Richárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

Istállótrágya készítéséhez használjuk háziállataink híg és szilárd ürülékét valaminő almozóanyaggal egyetemben. A friss istállótrágya bizonyos ideig tartó eltartás és kezelés után éretté válik. Az érettség bizonyos fokán lévő trágyát használja fel a gazda szántóföldjei trágyázására. Az almozó anyag megválasztásánál többféle szempontot kell figyelembe venni.

Elsőben álljon az kellő mennyiségben rendelkezésre és

A hajdúszobozslói forrás fölé emelt víztorny.

A környékbeli gazdák szekereken hordják a gyógyvizet.

legyen olcsó. Nyujtson az állatnak tiszta, száraz, meleg és puha fekhelyet. Jól keveredjék a szilárd ürülékkel, a híg ürülék pedig lehetőleg tökéletesen szivja fel. Lassítsa az ürülék felbomlását, a trágyának mennyiségét s minőségét is lehetőleg növelje.

Mindeme általános kívánalmakon kívül még megkívánjuk, hogy az almozóanyag lehetőleg jól álljon össze, hogy kényelmesen tudjuk a trágyát kezelni és elszállítani. Jó a trágya értékének növelése szempontjából, ha az almozóanyag lehetőleg sok trágyahatású alkotórészt tartalmaz, amelyek a trágyarakásban végbemenő felbomlási folyamat alkalmával szintén feltáruznak és értékesíthetővé válnak.

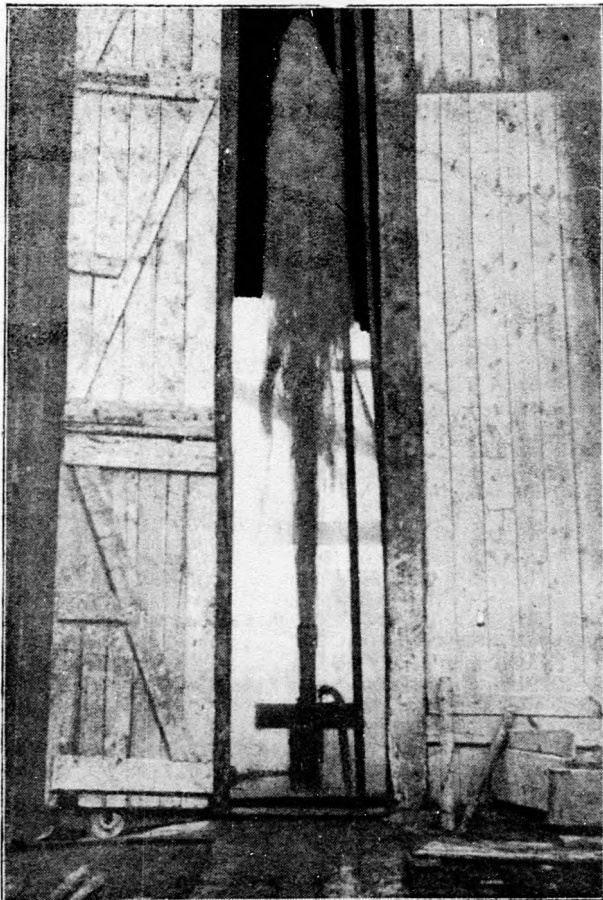
Mint az előzőkből kitűnik, az almozóanyagokkal szemben elég sok követelményt támasztunk, amelyeknek a különböző alomanyagok nem egyforma mértékben felelnek meg.

Nálunk leginkább szalmát, szórványosan tőzeget használnak almozásra. Ezekon kívül különböző művelési növények szárát vagy kóróját, továbbá falombot, fűrészpont és földet. Ez utóbbiak kevésbé jók, mint a szalma és a tőzeg. Közülök egyesek inséges évek almozóanyagainak tekinthetők.

Almozásra nálunk leginkább a búzaszalmát használják. A szalma lyukacsos volta igen alkalmassá teszi azt erre a célra. Ha 15—20 cm. hosszúságúra megszeccszuk, még jelentékenyen növeljük almozó értékét. A szalma általában kevés növényi táplálóanyagot tartalmaz s ezért nem növeli a trágya értékét. A szalmában lévő pentázánok — a gazda szempontjából véve — káros baktériumok táplálékul szolgálnak. Ezek a trágyában képződött salétrot bontják el.

Még a szalmánál is jobb almozóanyag a tőzeg. Ebben nincsenek olyan baktérium tápláló anyagok, mint a szalmában. Ezenfelül konzerváló hatású. Magába veszi az ammóniákat is. Jól keveredik a szilárd ürülékkel és sokkal több híg ürülékkel tud felszívni, mint a szalma. A tőzeg minősége és eredete szerint több-kevesebb nitrogént is tartalmaz. Ezért vele — tőzegalmozással — szaporítjuk a trágya nitrogén tartalmát. A tőzeg nitrogénje egymagában lassan bomló s csak nehezen válik felvehető növényi táplálóanyaggá. De az ürülékkel kevert tőzeg felbomlása gyorsabb.

Alomul jobban használható a moha, mint a fűtőzeg. Előbbi fel-, utóbbi siklápokról származik. Almozásra a fel- és utóbbi rétegét használjuk, amelynek eltőzegesedése még nem terjedt annyira, hogy a moha rostosságát elveszítette. Az ilyen világos színű, nagyon laza, puha, rugalmas és na-

A hajdúszobozslói hőforrás kitörése.

gyon nagy a vízszívőképessége. Ezért nagyon sok folyékony ürülékkel képes felszívni. Az ilyen minőségű mohatózogat assák, kiszáritják, majd gépek segítségével szétépítik s kiszáritják belőle a legfinomabb alkotórészeket, az úgynevezett tőzegkorpát. A feltépt és kiszárit szálal mohatózogat bálókba sajtoltják és így hozzák forgalomba.

Ajánlatos az istállóban a trágyalécsatornába hinteni a tőzegkorpát a hig ürülék felszívata céljából. Ha meg tesszük ezt, az istálló levegője is tisztább lesz, mint ellenkező esetben. De lehet tőzegkorpával az emberi ürülék is, könnyen és jól elhíndhető, szagtalan, kertészeti célokra alkalmas értékes trágyává átváltoztatni.

A tőzegalomnak előnyös sajátságaihoz tartozik még az is, hogy a száj- és a körömfájás, ott, ahol tőzeggel almoztak gyorsabb és könnyebb lefolyású volt, mint ott, ahol almolul szalmát használtak.

Az egyéb almóanyagok értéke jóval csekélyebb, mint a szalmáé és a tőzegé.

A falomb és a fenyőfák tüi, illetve gallyai jóval kevesebb hamut tartalmaznak, mint a szalmafélék. Rosszul keverednek a szilárd ürülékkel, a hígól pedig nagyon keveset szívnak fel. A talajban nagyon lassan bomlanak. Állományuk is rossz és ezért az említettek segítségével készült trágyák nehezen szállíthatók.

Csak inség esetén használjuk a lombalmot.

A homok vagy a föld szintén csak inséges almóanyagok. Mindkettőből sok kell, kezelésük nehezes a talaj humusztartalmát pedig csak nagyon jelentéktelen mértékben szaporítják.

A fűreszpor, ahol olcsón kellő mennyiségben beszerezhető, szintén a jobb almóanyagok közé tartozik. Különösebben jó a gyantamentes fák fűreszpora. A fűreszpor jól keveredik a bélsárral s sok vizeletet képes felszívni. A telepen jól összeüllepedik, tehát a trágya bomlása lassú. Hátránya, hogy használatánál többet kell tisztogatni az állatokat s kihordása a telepre és a szántóföldre is szaporítlanabb, mint a villával kezelhető almofélékkel készülté. Viszont könnyebben és tökéletesebben állászanható, mint am azok. Főleg hegyvidéken fűreszalmok közelében használják almolul a fűreszport.

Használatával nemcsak szalma takarítható meg, hanem a gazdaság nitrogén, káli és szervesanyag készletét is szaporítjuk. Szóval növeljük a trágya értékét. Amely páfrány almózásra nem alkalmas, azt elégetjük és a trágyához keverjük hamuját.

Szarvasmarhák rossz szokásai. Ha a tehén más tehén tőgyének kiszopására reászokott, kössünk orrhátára egy bőrdarabot, melyen szőkeket vertünk át; ha ezen szeges orrszáljal bármely tehén tőgyéhez közeledik, ezek elrúgják maguktól, mert a szegek szúrása nekik fájdalmat okoz. Némely tehén saját tőgyét is kiszopja. Az ilyennek nyakára tegyünk 4—5 darab, a nyak hosszirányában fekvő lécből gallért. E gallér megakadályozza, hogy fejüket hátrafordíthassák és tőgyüket kiszopják. A tej «visszatartása» nem akaratlagos rossz szokás, miért is eszelen dolog az ilyen tehénre ütés-verés útján hatni akarni. Sokkal inkább célra vezet a türelmes, bizalomgerjesztő bánásmód: simogatás, kedvelt takarmány nyújtása, az ágyéknak vizes ruhával való borogatása. A rúgós tehénre előbb iparkodjunk jó bánásmóddal hatni, ha ez nem sikerül, akkor — fejsz alatt — emeljük fel egyik első lábát vagy tegyünk orrszőnyégre egy ornyomó vasat. Bökös szarvasmarha szarvhegyeire tegyünk fémgombokat.

A lovak fertőző kevésvérűsége. A háború után néhány drávaszaki gazdaságban lépett föl e súlyos betegség. Néha gyorsan folyik le. Magas láz, sürű szivverés, a vörös veresjétek megkevesbedése, a has alján vizenyős duzzanatok, erős lesoványodás konstataható a betegekben. Idült esetekben az elhullás hónapok sőt évek múlva következik be. Ez utóbbi esetekben teljes vérszegénységet, fokozatos lesoványodást, a szivverésnek már csekély izgalomra 40-ről 150—180-ra való felszökését, hasmenést és vesegyuladást észlel az állatorvos. Előidőző oka valószínűleg a talaj nedvességében él és innen az emésztőcsatornán át veszik föl a lovak. Megkapja minden korú és fajtájú ló. A gyógyulás igen ritka. Gyógyszerét még nem találták meg. Egyelőre azaz kísérleteznék, hogy a beteg ló vérebe teljesen egészséges ló véret átömlesztik. A kísérletek biztatók, de róluk végérvényes ítéletet mondani még korai volna.

A burgonyagumó varasodása. A betegség csupán a gumókon fordul elő. Bőrbetegségnek is mondhatnók, mert a gumónak a sima héján kerek, tojásdad, vagy sokszögletűk bemélyedő sötét foltok, úgynevezett fekélyek láthatók, melyeknek szélei kissé visszahajlanak. Nedves talajban természeténél buronyánál a betegség igen gyorsan terjed. A betegség oly nagy mértékű is lehet, hogy a fekélyek az egész burgonya felületét is ellepítik s kraterszerű mélyebbre is behatolhat, úgy hogy az egész keményítő állományt elpusztíthatják. Csapadékosabb vidékeken nagy pusztításokat szokott végezni. **Védekezés:** 1. Egészséges gumókat ültessünk. Ültetés előtt vizsgáljuk át a vetőgumókat, hogy nincs-e közöttük varas. 2. Gyengén megfertőzött gumókat 2%-os bordói lével (100 liter vízhez két kilogramm rézgalic és két kilogramm égetett méz adandó), 12—18 óráig csávázzuk meg. 3. Nedves talajba egyáltalán és ott, ahol a betegség már előfordult, három évig ne termesztünk burgonyát. Száraz nyári időjárásban a betegség nem terjed tovább s a beteg foltokat a var helyek alatt új kéregréteg képződésével kiküszöböli, szóval önmagától meggyógyul. (U. J.)

A cukorrépaszeletet a cukorgyárakban olyképp nyelik, hogy a cukorrépa felszeletelik, a szeletekből áramló vízzel kimossák a cukrot s így a cukrot már nem tartalmazó szeletek jutnak vissza a gazdaságokba — állati takarmányul. Vízirtalma aszerint változik, hogy a gyár hányszor préseli ki belőle a vizet. Az egyszerűsítettben 92% víz és így 8% szárazanyag szokott lenni, a kétszeresítettben pedig 88% víz s így 12% szárazanyag. Száz kilogramm cukorrépaszelet annyi kilogramm gabonadarával ér fel, amennyi kilogramm benne a szárazanyag. Eszerint az egyszerűsített gabonájának 8 kilogramm, a kétszeresítettnek 12 kilogramm gabonadarával egyenlő a takarmányértéke. Elraktározása nyers állapotban úgy történik, hogy egy verembe helyezzük s földdel erősen megterheljük (1/2—1 m. vastag rétegen). Három hónap múlva kész a «savanyított» szelet. Friss és savanyított szelet hízomráhával, fejőstehénnel, juhval és hízóértéssel 1000 kilogramm élősúlyra 40—80 kilogramm mennyiségben etethető — szecskával keverve, mint a répa. Vemhes- és növedékkállatokkal csak mérsékelt mennyiségben etethető. Lóval egyáltalában nem szokás etetni, mert a lovat elpetyhíti az ilyen túlvizenyős takarmány.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mint szerződött községi kovács tartozom-e forgalmi adót fizetni? (S. J. hű előfizető.) — **Felelet.** A szerződés alkalmazotti minőségben végzett munkája után — véleményünk szerint — forgalmi adót nem tartozik fizetni. Ha azonban saját nyereségének céljaira is végez munkát, és a bevétel után tartozik már forgalmi adót fizetni. Ha ilyen bevétel nincs, akkor természetesen nem is fizethet. Ha esetleg súlyos átalánya lenne, akkor majd kérje a pénzügyigazgatásnál annak újbóli megállapítását.

Kérdés. A Vasárnapi előfizettem egy évre, megkapom-e a Vasárnap 1926. évre szóló naptárát? (Szalafő.) — **Felelet.** Igen, minden egyéves előfizetőnknek karácsonyra megküldjük a Vasárnap jövő évi gyönyörű naptárát.

Kérdés. A munkásoknak adott csigerbor után kell-e borfogyasztási adót fizetnem? (Sz. J.) — **Felelet.** A csigerbor után is kell borfogyasztási adót fizetni. A bortermelők azonban az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint eseléségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltattott, és a község területén termelt boraik után ötven százalékos adókedvezményben részesülnek.

Kérdés. 26 hold földet bérelek, holdanként 105 aranykorona értékű gabonáért. Kérhetem-e a haszonbér leszállítását? (Egy olvasó, Orosháza.) — **Felelet.** Amennyiben a szerződés az utóbbi két évben jött létre, úgy különösebb ok igazolása nélkül nem lehet reménye a haszonbér leszállítására.

Kérdés. 1911 április havában vettem két darab földet, amelyen 960 K teher volt. Tartozom-e azt megfizetni? (V. J.) — **Felelet.** A fontos körülmény az, hogy Ön a közjegyző előtt kötött szerződés szerint tehermentesen vagy teherrel együtt vette-e meg a birtokot. Ha ez utóbbi eset fogg főnn, úgy bizonyos érték erejéig köteles lesz megfizetni a tartozást. Hogy milyen mértékben, azt csak a bíróság fogja megállapítani.

Üzenet a sorsjegyekről. (1174. sz. előfizető.) 122—23. számú olasz vöröskereszt sorsjegyet a legkisebb nyereséggel kihúzták. Az összes költségek levonása után mintegy 40.000 koronával válthatja be nyertes sorsjegyet bármelyik bankházban. — (K. M., Mosonardó.) Sorsjegyeit eddig nem húzták ki. — (Ifjú B. László.) 35.501—E. sz. állatvédő sorsjegye nem nyert. — (F. J.) 38.657 II. számú Jókai sorsjegye nem nyert.

Tömörüljön minden rokonintézmény a Faluszövetség köré!

November hó 24-én mindazok a nemzetgyűlési képviselők, akik élénk érdeklődéssel viseltetnek a falu életkérdései iránt, megjelentek a Faluszövetség Zoltán-utcai helyiségeiben abból a célból, hogy a szövetség értekezletén tájékozódást szerezzenek a folyamatban levő nagyszabású munkáról, továbbá, hogy különböző és a falvak megszervezésével foglalkozó intézmények egységes irányításának módjait megbeszéljék. Ezen a tanácskozáson mindenképp *Bodó János* nemzetgyűlési képviselő, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója ismertette a szövetség belső szervezetét és tevékenységét, különösen kiemelve azt a fontos fóladat, mely szétszaggatott társadalmunknak egységes megszervezésében, céltudatos munkára való összefogásában a szövetségre vár. Ezután az egyes osztályok vezetői részletezték a szervezés munkáját. *Balogh Gyula*, a szervezési osztály vezetője, a program szerint folyó szervezési munkáról tájékoztatta a megjelenteket és vázolta a fiókszövetségek, illetőleg a tagegyesületek hatalmasan megnövekedett taborának központilag irányított helyi működését. A falufejlesztés kulturális fóladatairól a kulturális osztály vezetője, *Bodor Antal* dr. tartott előadást egybefoglalva

mindazokat az akciókat és elért eredményeket, melyeket a falvak népének szellemi istápolása érdekében a szövetség végzett. *Bajtay Mihály* dr. gazdasági főtanácsos, a gazdasági osztály vezetője, az újabban megindított gazdasági tevékenység állását ismertette, nevezetesen a kis emberek érdekeit szolgáló bérszántási, szántógép beszerzési, valamint házépítési akciókat. Végül *Radnóti István* titkár a népművelési osztály működéséről tartott előadást. A tájékoztatás után beható vita indult meg, melyben *Csöngedy Gyula* nemzetgyűlési képviselő különösen a mezőgazdasági munkásság nemzeti alapon való megszervezését tartotta szükségesnek, főképen annak szociális és kulturális érdekeit tartva szem előtt. *Perlaky György* és *Barabás Samu* képviselők hozzászólása után egyhangúlag az a kívánság alakult ki, hogy mivel a Faluszövetség az egyetlen napi politikától mentes szervezet, mely hivatva van a falu népének megszervezésére, kívánatosnak tartják, hogy a rokonintézmények tömörüljenek mind a Faluszövetség körül s egyöntetű, közös munkával szolgálják a falu népének érdekeit. Egyben örömeiket fejezték ki a hatalmas eredmények fölött, amelyeket a Faluszövetség eddig is fölmutathat.

Erőteljesen folyik a szövetség szervező munkája.

Az a lelkes munkakészség, mellyel a Faluszövetség a falu népének segítségére siet nagy és nehéz fóladatainak megoldásában, minden héten, mondhatnánk minden nap más, más községbe viszi a Faluszövetség vezető embereit, hogy szóval és tettel buzdítsák a falu lakosságát a saját

érdekeiben való szervezkedésre, tömörülésre. Örvendetes tünet, hogy mindig, mindenütt teljes megértésre találunk s a fiókszövetségek száma folytonosan szaporodik. A legutóbb tartott gyűlésekről s a gógánfai kultúrház fölavatásáról a következőkben számolunk be:

Zászlóbonítás Dömsödön.

Vasárnap, november hó 22-én a szövetség, *Dömsödön* tartott szervező ülést, melyen a szövetséget *Balogh Gyula* igazgató és *Riegler József* titkár képviselték. A gyűlésen *Balogh Gyula* igazgató hosszabb beszédben mutatott rá a Faluszövetség munkásságának eddigi nagyjelentőségű eredményeire s vázolta a szövetség jövő munkaprogramját. *Varsányi Gábor* dr., a kerület képviselője, mondott ezután mélyhatású beszédet. A nagyszabású egybegyűlt gazdák közül is sokan felszóltak s egyhangúlag kimondták a dömsödi fiókszövetség megalakulását. A község fejlődésére nézve jelentős szervezkedésben lelkes munkával támogatják a központot *Kerkápoly Zoltán* főjegyző, *Cser Zsigmond* községi bír., *Csik József* plébános, *Sebestyén Pál* ref. lelkész, *Kónya Balázs* tanító, *Tatár Imre* ipartestületi elnök, *Németh János*, *Csilling András* és *Nagy Imre* gazdák. Délután a központ kiküldöttjei végigjárták a község kulturális és gazdasági intézményeit.

Künszentmiklós a szövetség taborában.

Ugyancsak november hó 22-én, vasárnap *Künszentmiklóson* tartott a szövetség a városháza nagytermében népes szervezkedő gyűlést, amelyen a környék tanyánépe is nagyszabású volt képviselve. A háromszáz főnyi gazdaközönség előtt *Bartók Béla* főjegyző megnyitó szavai után *Szekeres László* dr. főtitkár, a Faluszövetség képviselője tartott beszédet, amelyben különösen hangsúlyozta a gabonaértékesítő közraktárak megszervezésének

szükségességét. Ez az intézmény új korszakot fog jelenteni a magyar mezőgazdaság életében. Az elhangzottak után élénk vita indult meg, melynek befejeztével az egybegyűlt közönség kimondta a Faluszövetség zászlója alá való csatlakozását. A megjelent gazdaközönség sorában ott láttuk többek között *Baky Lajos* kormánytanácsost, *Berky Miklós* és *Bernáth Imre* földbirtokosokat, *Zakariás János* és *Bernáth Mihály* dr. ügyvédek, *Péter János* vezérigazgatót, *Bernáth Béni*, *Fábián Sándor*, *Bodor István* stb. kigazdákat. A gyűlés után *Szekeres László* dr. előadást tartott.

Kultúrház-avatás Gógánán.

A népjóléti és munkaügyi minisztérium támogatásával, de különösen a község lelkes polgárainak adakozásából felépített kultúrházat avatták fel előkelő közönség és a környék közönségének teljes számú részvétele mellett november hó 22-én, vasárnap Gógánán. A Kultúrház felavatásán megjelentek *Vass József* miniszter képviselőjében *Sebestyén József* kultuszminiszteri titkár, *Nagy Sándor*, a Faluszövetség igazgatója, *Szirmay Miksa* Zala vármegye kir. tanfelügyelője, *Zoób Mihály* dr., a Faluszövetség sümegi fiókjának elnöke, *Szilágyi Dezső* főszolgabíró, *Beöthy István* dr. sümegi apát-plébános. A felavatási ünnepségen *Beöthy István* apát beszéde után *Nagy Sándor* igazgató méltatta hosszabb beszédben a Kultúrház felavatásának jelentőségét és a Faluszövetség céljait ismertette. A Kultúrház létesítésében a siker oroszlánrésze *Huszár Gyula* plébánost, *Nagy Ferenc* kántortanítót és *Pintér József* főjegyzőt illeti.

CSÚZ, szagatás, ischias, **KÖSZVÉNY**, derék- és hátfájás, hasogatás, szűrés, **REUMA**, csontfájás stb. ellen biztosan segít a **KRIEGNER-féle REPARATOR**.

Évtizedek óta kipróbált, páratlan hatású gyógyszer és hány embernek segített, arról a hálalevelek egész tömege tanuskodik. A Szent Rókus-kórházban 132 esetben létező kísérlet, ezek közül 126 gyógyultán bocsátottak el. — Egy kis üveg **KRIEGNER-féle REPARATOR** ára 20 ezer korona, nagy üveg 40 ezer korona a gyógyszerárakban. Utánzatot nem kell elfogadnia, mert egy levelezőlapjába kerül és két kis vagy egy nagy üveget teljesen bér- és költségmentesen, utánvétellel küld az egyedüli készítő:

KRIEGNER-gyógyszertár, Budapest, Kálvin-tér. (Baross-u. sarok.) Postai szétküldés naponta kétszer.

Jankó Kocsárd tábornok, a honvédség új főparancsnoka.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentése a mezőgazdaság helyzetéről.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara most adta ki jelentését a mezőgazdaság helyzetéről. A jelentés szerint az értékesítési nehézségek az egész vonalon éreztetik súlyos hatásukat. Általános a panasz a mezőgazdasági termények árának alacsonyága miatt. Az állatok rohamosan csökkennek, a baromfinak alig van ára. A paprikapiac lanyha, a hagymatermés jó volt, kivitelemelhető lendülettel folyik, az ára azonban ennek is rendkívül nyomott. A burgonya értékesítési viszonyai egyenesen katasztrofálisak. A gazdáknak egyetlen cikkük sincs, amit kedvezően tudnának értékesíteni és így teljesen pénz nélkül állanak. A földhasznábérekben és földárakban lényeges változás nem történt, az árszökkenés tovább tart. Általában a legjobb földek ára sem haladja meg a holdankénti 15 millió koronát, de már három milliótól kezdve lehet földet vásárolni. A hasznábérek ismét leszálltak holdankénti 100—150 kilogramm búzaértékre. A gazdák kivétel nélkül panaszkodnak az adók elviselhetetlenül súlyos volta miatt. Az adókat 55 .000 koronás búzaár idejében vetették ki és ezeket most 330.000 koronás búzaárról kell megfizetni. A jövedelem- és vagyonadófellebbezések a legtöbb esetben nem járnak eredménnyel. Az adók csak lassan folynak be, mert a befizetéseik gőbbnyire csak uzsorakamatra felvett pénzzel, vagy pedig a gazda vagyonállományának csökkentésével lehetséges. A vidéki takarékpénztárak egyrésze még ma is húszszázalékos kamatot számít váltókölcsonök után.

A növényvédelmi iroda olcsó fűzfadugványokat ajánl.

A földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodája (Budapest, IX., Lónyai-utca 7., II. 26.) elsőrendű minőségű, nemes fűzfadugványokat és pedig úgy amerikai fűzt, mint kenderfűzt a földállomásra ezer darabonként 65.000 K-ás áron ad a gazdaközönség részére. 10.000 darabot meghaladó rendelés esetén a dugvány ára ezrenként 60.000 K. Külön forgalmi adót nem számítanak. A megrendelések december 20-ig eszközölhetők.

Az ármentesítő társulatok megkapták a sok milliárdos kölcsönt.

Mint ismeretes, a kormány tizennégy millió aranykoronát juttatott az ármentesítő társulatoknak kölcsön fejében. A földművelésügyi minisztérium ezt a jelentékeny összeget már fölosztotta az egyes társulatok között. Tizenkilenc ármentesítő társulat kapott háromszáz millió papirkoronától tizenhét milliárdig terjedő összegeket. A közéleti társulat harminc milliárdot, az alsószabolcsmegyei tiszai ármentesítő társulat harminc milliárdot kapott. Az eszedi lap lecsapolására alakult társaság tizenöt milliárd kölcsönt kapott és ezzel akarja lecsapolni az eszedi lapot. A társulatok a munkálatokat rövidesen megindítják és így a téli hónapokban is munkához jut a földmunkások tekintélyes része.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének közgyűlése.

Az elmúlt héten tartotta meg a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte harminchatodik évi rendes közgyűlését Somssich László gróf elnökletével. Somssich László gróf megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket, majd a szövetkezet kifejtett működésével kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a háború és az azt követő idők gazdasági válsága elsősorban a kereskedelmi és ipari egzisztenciákat sújtotta. Ez a gazdasági válság most már áthárul a magyar mezőgazdákra is, úgy hogy a magyar gazdatársadalom anyagi válsága ma már köztudomású. A súlyos gazdasági viszonyok következtében a szövetkezet is súlyos probléma elé volt állítva s ha mégis szép eredményeket tudott fölmutatni, az az igazgatóság és a tisztikar fáradságot nem ismerő munkájának köszönhető. Jeszenszky Pál vezérigazgató terjesztette elő ezután az igazgatóság jelentését, mely szerint igen nehéz és fáradságos munka volt a szövetkezet meglévő vagyonát megőrizni, az eddigi összeköttetéseket fenn tartani s a nagyobbarányú szövetkezeti tevékenységnek alapjait teljesen kiépíteni. A szövetkezet, úgy, mint az elmúlt évben az üzleti szakértelemnek és a rendelkezésre álló anyagi erők arányában való kötelezettségvállalásnak alapján állott. Ennek a politikának köszönhető, hogy a szövetkezet munkássága minden hatóságágnál méltán találkozt. A szövetkezet alapítókéje a múlt üzletével szemben 993,882.900 koronáról 1.604.887.400 koronára emelkedett, taglétszáma pedig 5539-ről 6004-re nőtt. A felügyelőbizottság jelentése után a közgyűlés az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését tudomásul vette és a fölmentvényt megadta. Ezután a közgyűlés az igazgatóságban és a felügyelőbizottságban üresedésben lévő tagsági helyeket töltötte be. Egyhangúlag megválasztották alelnökökké: Bernát István dr.-t, a Magyar Nemzeti Bank alelnökét, Jeszenszky Pált, a szövetkezet vezérigazgatóját; igazgatósági tagokká: Bedegi Gábort, Hoffer Sándort, Inkey Pál bárót, Kuszka István dr.-t, Nagy Ferenc dr.-t, Pap Géza bárót, Pirkner Jánost, Schlovsky Tibort, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatóját, Szilassy Zoltánt, Teleki Tibor grófot; a felügyelőbizottság elnökévé: Várdy László dr.-t; tagjaivá pedig Bacskó György dr.-t, Buday Barnát, Spett Ferenc dr.-t és Szeiczky Ivánt.

Még mindig akadnak olyanok, akik a gazdák nagyobb megadóztatását kívánják.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén Rácz Lajos igazgató ismertette a kamara hároméves eredményes működését. A közgyűlés részletesen tárgyalta a gazdák adóügyi sérelmeit és megütközéssel állapította meg, hogy más érdekelt-csoportok valóságosan izgatnak a gazdatársadalom ellen és annak nagyobb megadóztatását kívánják. A gazdák nem követik ezt az izgatást és megállapítják, hogy az az állítás, amely szerint a gazdatársadalom a megadóztatás terén más osztályokkal szemben előnyösebb helyzetben volna, teljesen alaptalan.

Megnyílt a kecskeméti mezőgazdasági kamara téli gazdasági iskolája Cegléden.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Cegléden téli Gazdasági iskolát létesített és ünnepélyes keretek között november hó 22-én nyitotta meg. A megnyitáson résztvettek: Purgly Emil, a kamara elnöke, Staub Elemér, a kamara alelnöke, Gesztelyi Nagy László dr., a kamara igazgatója, a földművelésügyi miniszter képviselőjében, Torday László gazdasági tanár, Sárkány Gyula dr. polgármester, Dobos Sándor, a Ceglédi Gazdasági Egyesület elnöke, Várdy József, az új iskola vezetője és nagyon sok ceglédi gazda. Purgly Emil nagyhatású iskola-avató beszéde után Staub Elemér, majd Gesztelyi Nagy László dr. intézett buzdító szavakat a harmincöt főnyi tanulóifjúsághoz. Ezután Farkas Ferenc, Cegléd város gazdasági tanácsnoka, a legelő javításról, Váróczy Mihály a külföldről behozott ipari termékek súlyos vámjáról és a mezőgazdasági hitel magas kamatlábjáról, Kukla Béni pedig a tanyai tájfajta szarvasmarha jelentőségéről és tejszövetkezetek létesítéséről tartott előadást. A kamara még két-három hasonló iskolát létesít a folyó évben.

Aműtrágyák használata és a rovarkártevők ügye az OMGE ülésén.

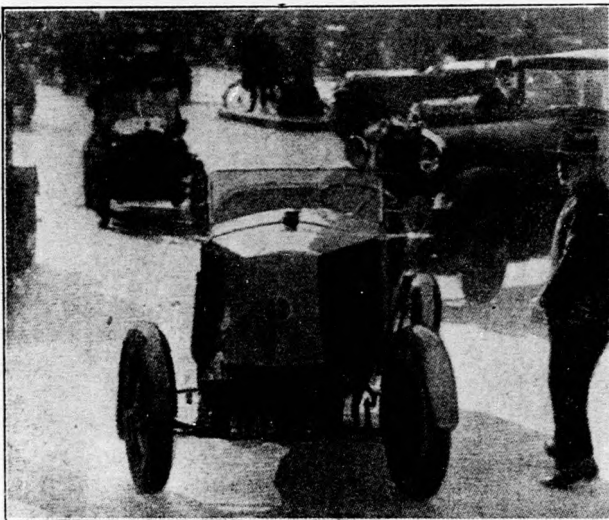
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelési és növénytermelési szakosztálya az elmúlt héten ülést tartott, melyen Fabricius Endre főtitkár előterjesztése alapján a műtrágya-jélék használata és kiterjesztése érdekében folytatandó propaganda szükségességének kérdésével foglalkozott s elhatározta, hogy a többtermelés érdekében a hazai műtrágyagyárak ezirányú tevékenységének irányítását elvállalja. Felterjesztést intéz a földművelésügyi kormányhoz a vetési bagolyféle nagyméretű kártételeinek csökkentése érdekében. Jablonovszky József főigazgató tartott ezután előadást A kártékony rovarok ellen való védekezés szervezése és állása külföldön és Magyarországon címmel, valamint a kártevők elleni védekezés jövőjéről.

A szőlősgazdák újra a miniszterelnökhöz fordulnak.

November hó 27-én a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató-választmánya ülést tartott, melyen Kosinszky Viktor elnök megnyitó szavaiban a miniszterelnök azon kijelentésével foglalkozott, melyekkel a szőlősgazdák és bortermelők jogos törekvéseivel és kéréseivel szembe helyezkedett. Véleménye szerint sem a miniszterelnök, sem a pénzügyminiszter nagy politikai elfoglaltságuk mellett nem foglalkozhatnak oly behatóan a szőlőtermelés kérdéseivel, mint azt a szakemberek tehetik, azért föltehető, hogy kijelentéseiket helytelen befolyás alapján tették. Baross Endre igazgató rámutatott arra, hogy a Kiszgádapártban történtek lépések, melyek útján a kérdést állandóan fől-szinen tartják. Fölolvasta ezután azokat a magyarázó «szélgjegyzeteket», amelyekkel az egy izben már fölterjesztett memorandumot fogják ellátni és ismét eljuttatják a miniszterelnökhöz, a pénzügyminiszterhez és a földművelésügyi miniszterhez. Elhatározta továbbá a választmányi ülés, hogy megkereszi a mezőgazdasági kamarákat aziránt, hogy tartsanak országsszerte borértékelési kongresszusokat, melyek bizonyítani hivatottak a magyar borválság megoldásának nagyfontosságú kérdését.

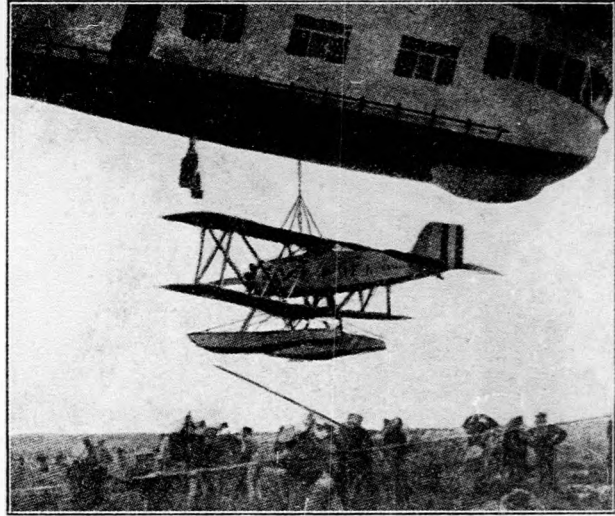
A paprika állami minősítése.

A magyar paprika jó hírve érdekében a földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint minősített fűszerpaprikát tíz kilogrammnál nagyobb mennyiségben csakis állami minősítő-jeggyel és fém-(ólom) zárral ellátott csomagolásban szabad forgalomba hozni; öt kilogrammnál súlyosabb csomagokra tíz kilogrammig a forgalombahozó kérelméhez képest, akár az említett zárolást, akár más állami zárjegyet (papírzárjegy, pecsét) lehet alkalmazni; öt kilogrammos vagy ennél kisebb súlyú csomagot állami minősítőjegglyel és fém-(ólom) zárral ellátni csakis a földművelésügyi miniszter külön engedélyével szabad, más állami minősítőzárjegyet (papírzárjegy, pecsét) azonban a fél kérelmére ily csomagra is lehet alkalmazni. A minősítőjegy és fém-(ólom) zár, továbbá a minősítőzárjegyek alkalmazása iránti kérelmet minden esetben a minősítésre illetékes vegyikísérleti (vegyvizsgáló) állomásnál kell előterjeszteni. Az állami minősítőzárjegyet (papírzárjegy, pecsét) oly módon kell az árura illeszteni, hogy a zár sérelme nélkül a csomagolás burkolata ne legyen felbontható.

Autó — utas nélkül.

Németországban mostanában kísérleteket végeznek a távolból kormányozható autóval. Képzünk az utas nélküli autót egyik forgalmas utcán mutatja be, ahol a többi autók között teljes biztonsággal halad.

Repülőgép startja (indulása) léghajóról.

Amerikában mostanában olyanirányú kísérleteket folytatnak, hogy a repülőgépeket nem a földről, hanem léghajóra függesztve indítják el. A kísérletek sikerrel bíznak.

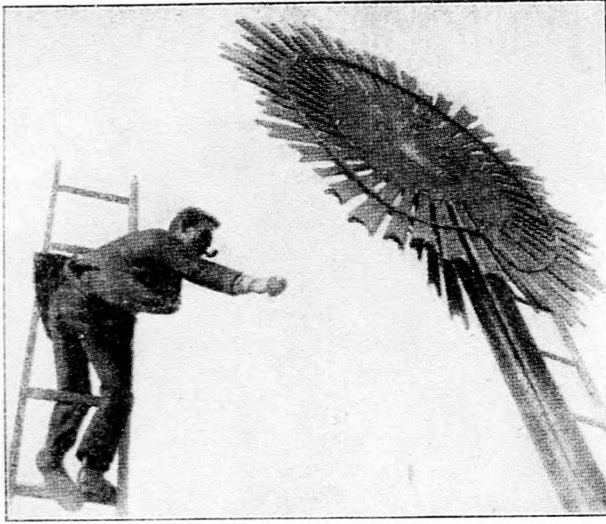
Gazdasági tanfolyamokat rendez a miskolci mezőgazdasági kamara.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara a tél folyamán a kerület nagyobb mezőgazdasági községeiben sorozatos gazdasági tanfolyamokat rendez. A tanfolyamokon a kamara által föl-kért, elismert szakferriák fognak előadásokat tartani, melyekben a községek kívánságához képest, különleges érdekeiket közvetlenül érintő termelési kérdésekben fognak a gazdák tájékoztatást nyerni. A tanfolyamokon, a kívánsághoz képest kiterjeszkednek a talajművelés, növénytermelés, növényvédelem, tárgyzás, állattenyésztés, kertészet, szőlőművelés kérdéseire. A tanfolyamok két és öt napi időtartamuk lesznek. December havában a következő helyeken tartanak előadásokat: Tiszafüred, Poroszló, Kesznyét, Szikszó, Ároktő, Tarcal.

Mézlelőfákat oszt ki a gödöllői méhészeti szakiskola.

A földművelésügyi miniszter utasította a gödöllői méhészeti szakiskola igazgatóságát, hogy mindazoknak, aki eziránt az intézet igazgatóságát levélben megkeresik, az alább föl-sorolt mézlelőfákat és cserjéket igen olcsó árakon a folyó év őzén és a következő év tavaszán ossza szét. A következő fajtákat kaphatók: Bálvánfa két méter magas, darabja 2500 K, bálvánfa egy és fél méter magas, 1000 K, faiskolázandó bálvánfák 100 darab 30.000 K, japánakác két méter magas, 3000 K, gleditsiafa, két méter magas, darabja 3000 K, gleditsiafa, egy és fél méter magas, 1500 K, olajfűz, darabja 5000 K, cserjék darabonként 1000 K, mézlelővirággyökerek 300 K, mézlelőfák és növények magvai különként 4000 K-tól 40.000 K-ig. Az igényléseket már most meg kell tenni.

Leszakították a keresztet és a nemzeti Hísekegyet az egyetemen. A vallásos és a nemzeti érzés meges folása az a gyal zatos cselekedet, amit ismeretlen tettesek követtek el az egyetemen. Az előadásra érkező diákok a gyal t terem keresztjét összetörték a katedrán találták. Az ismeretlen tettes: aki a keresztet összetörte, leszakította a fáról a nemzeti Hísekegy plakátját és azt is összetépte. Az egyetemi ifjúság körében futó-fűzként terjedt el a cselekmény híre, amelyről azonnal jelentést tettek a dékánoknak. A dékán rögtön elrendelte a szigorú vizsgálatot. A diákság körében természetesen óriási felháborodást keltett a merénylet, mégis megőrizte higgadtságát, annál inkább, mert a merényletet kihívásnak tekintti zavarkeltésre, amelyre bizonyos elemeknek abból az alkalomból lett volna szükségük, hogy a miniszterelnök és a kultuszminiszter genfi tárgyalásai során szó esik az egyetemi költött számarányról, a szocialisták és a zsidók részéről kifogásolt numerus claususról. Az ifjúság átlátott a szítán és ezért a kihívásnak nem is ugrott be.

Veszedelemes hivatás.

Képünk egyik berlini templom tornyán dolgozó munkást ábrázolja, aki az aranyozott napkorongot vizsgálja, vajjon nem inog-e?

Herczeg Ferenc negyvenéves írói jubileuma. A legnagyobb élő magyar írónak, Herczeg Ferencnek, negyvenéves írói jubileumát és annak méltó megünneplését készítette elő az az ülés, melyet Bethlen Istvánné grófné, Apponyi Albert gróf, Berzeviczy Albert, Klebelsberg Kunó gróf és Rákosi Jenő hívott össze. Az ülésen a társadalom színe-java ott volt. Berzeviczy Albert megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy Herczeg Ferenc a magyar irodalom élő díszje és büszkesége, tehát méltóan kell megünnepelni jubileumát. Azt javasolta, hogy a nagy író műveinek új, teljes kiadását sajtó alá rendezzék és a színházak tartsanak sorozatos előadást színműveiből. A megjelentek azután megalakították az előkészítő országos bizottságot. Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója bejelentette, hogy a Nemzeti Színház januárban nyolc estén fogja előadni Herczeg darabjait. Csengeri János dr. ugyanilyen ígéretet tett a szegedi színház részéről. Az országos bizottság azt is elhatározta, hogy mozgalmat indít Herczeg legjelesebb műveinek német, francia és angol nyelvre való lefordításá céljából.

Ezrével vándorolnak ki az oláh megszállás alatt élő magyarok. A kegyetlen oláh elnyomás a sokat szenvedett magyarság ezreit kényszeríti rá, hogy elvándoroljanak a haramiák kezére került ősi földről. A Szilágyság legnagyobb és leggazdagabb falvának, a több, mint négyezer lelket számláló színmagyar Kémer egész lakossága vándorbotot ragadott és külföldre megy. Jellemző, hogy az oláh hatóságok a legnagyobb örömmel segítik elő a magyarság kivándorlását.

Óriási havazások az egész országban. Az ország minden vidékéről óriási havazásról tesznek jelentést. A hózivatatok nagyon sok helyen forgalmi akadályokat okoztak a vasútvonalakon. Egyes vonatok öt-hat órai késéssel érkeztek Budapestre. Budapesten is megindult a havazás s hófehér hó fedi a környékbeli hegyeket és az utcákat. A köztisztasági hivatal emberei dolgoznak mindenfelé, a téli sport rajongói pedig hangos örömmel üdvözölték az első havat. A Mátrában a Gallyatetői téli sporttelepen és a fővárosban a Sváb-hegyen megindult a röplázás és a sielés nagyszerű sportja. A havazás egyébként Európaszerte megindult, sőt Németországban súlyos károkat okozott.

Lédererné halálbüntetését életfogytiglani fegyházra változtatta a tábla. A rablógyilkosságért halálraítélt Léderer Gusztávné bűnügyében most hirdette ki a tábla ítéletét, amelyben az elsőfokú bíróság minőségét megváltoztatta és Léderer Gusztávné Schwarz Máriaét gyilkosság büntetésében való bűnszegédi és bűnrészeségében, valamint vagyon elleni bűncselekmények és lopás büntetésében mondotta ki bűnszegédi és ezért életfogytig tartó fegyházra, valamint tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Léderer Sándor felmentő ítéletét helybenhagyta. Amikor Lédererné meghallotta az ítéletet, nagyot sóhajtott és ragyogó arccal tekintett védője felé. A főügyész az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be. Ehhez csatlakozott Lédererné védője is. Lédererné az elnök felhívására kijelentette, hogy jellebbez és köszönetet mondott a bíróságnak a halálos ítélet megváltoztatásáért.

Smith főbiztos október havi jelentése. Smith a Népszövet-ség magyarországi főbiztosa, most tette közzé október havi jelentését, amely az állami pénzügyek további konszolidációjáról tesz tanúságot. A külföldi kölcsönre lekötött bevételek a múlt évi október havi 298.3 milliárddal szemben az idei októberben 347.5 milliárdra rúgtak, ami papirkoronában 16 százalékos emelkedést jelent. Legnagyobb az emelkedés a dohányjüvedéknél, amelyek bevételei most már rendszeresen havi 100 milliárd papirkorona körül mozognak. Az összes állami bevételek ez év október havában 58.9 millió aranykoronát tettek ki, a múlt évi október havi 44.5 millió aranykoronával szemben. Az új költségvetési év első három hónapjában az egyenes adókból 24.8 millió aranykorona folyt be, az előirányzott 31.9 millió koronával szemben, viszont a forgalmi adókból 31.1 millió aranykorona az előirányzott 25.9 millió helyett és a fogyasztási adókból 18.6 millió az előirányzott 13.9 millió korona helyett. A vámbevétel 24.6 millió korona összege 3.2 millió aranykoronával haladja meg az előirányzatot. A forgalmi adó bevétel meghaladja az előirányzatot dacára annak, hogy augusztus 1-től kezdve a forgalmi adót három százalékról két százalékra szállították le. Külkereskedelmi forgalmunk, a jelentés szerint, szintén kedvezően alakul, mert míg az 1924. év szeptember végéig 102.6 millió aranykoronát tévő hiány gyűlt fel az év eleje óta, addig 1925-ben ugyanebben az időben a kereskedelmi mérleg hiánya csak 51.8 millió aranykorona.

Lévay József centennáriuma. Borsod vármegye székházának nagytermében a múlt héten ünnepelték meg Lévay Józsefnek, a vármegye egykori alispánja, az országos híró költő születésének századik évfordulóját. Soldos Béla dr. főispán elnöki megnyitóját után Zsóry György alispán tartott beszédet, majd vitéz Görgey László dr., a vármegye főjegyzője emlékezett meg Lévay Józsefről. A diszgyűlés elhatározta, hogy tizenötmillió koronával Lévay József szoboralapot létesít és felszólítja a várost, hogy járuljon hozzá a szobor létesítéséhez, majd pedig ötmilliósi alapítványt tett a Miskolci Lévay József Közművelődési Egyesületben.

A kikoszarozott kérő bosszúja. A Kecskemét közelében lévő Ur-rét pusztán borzalmas szerelmi dráma játszódott le öv. Cseh Lászlóné tanyáján. Bárd János gazdalgény szerelmes volt az öregasszony Eszter nevű leányába, akit azonban anyja nem akart hozzáadni. A szerelmes legény borzalmas bosszút forralt és konyhakéssel leszúrta Cseh Esztert, majd az öregasszonyra támadt és öt is hátszúrta. Ezután mellbeszűrt egy Poldivári nevű volt orosz foglyot, tanyai cselédet, aki a megtámadott nők segítségére sietett. Bárd János ezután kirohant az országútra s ott elvágta a saját torkát. A csendőrök vérbe-fagyva találták meg öv. Cseh Lászlóné belehalt sérüléseibe. A gyilkos legény eszméletlenül fekszik a kórházban s így még nem lehetett kihallgatni.

Léderer Gusztávnét fegyőrök a tárgyalásra kísérik

OLVASÓINKHOZ!

December 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalmat, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a «Vasárnap»-ra.

A «Vasárnap» legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A «Vasárnap» a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16 000 K
félévre	31 000 K
egész évre	62 000 K

A «Vasárnap» kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

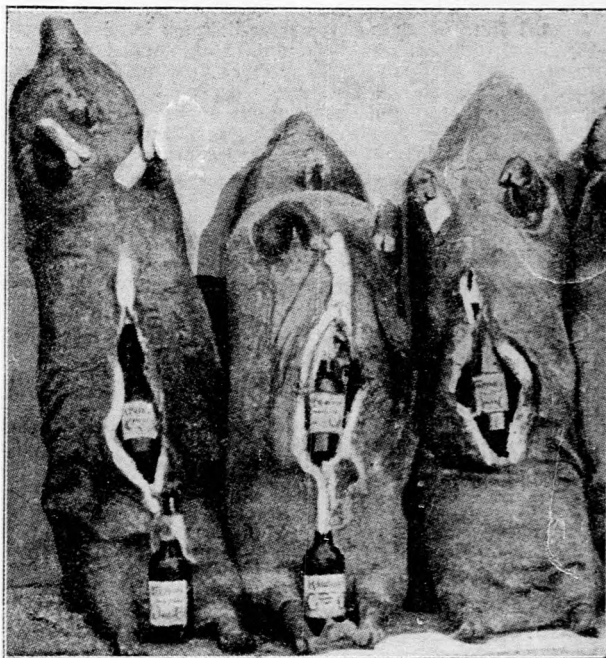
Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése december 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

Már megjelent a Vasárnap 1926. évre szóló naptára, többszínnyomatú, művészies borítékban, gazdag tartalommal, a szöveg között színes képekkel díszítve. Mindenki, aki egy évre előfizet a Vasárnapra, karácsonyi ajándékul ingyen és bérmentesen kapja.

Díjmentes traktor-tanfolyam. A traktorok térhódítása a mezőgazdaságban egyre számottevőbb és így érthető, hogy a figyelem állandóan fokozottabb mértékben terelődik ezen szánógépekre. Bár a traktorok kezelése különösebb mechanikai tudást nem igényel, mégis igen fontos, hogy a kezelők alapos ismeretekkel rendelkezzenek a kezelés nagy fontosságáról és jelentőségéről, amely célból — nagyon helyesen — a «Cormick» traktorok magyarországi vezérképviselője, a *Dénes B. r.-i.* nagyarányú díjtalan kezelői tanfolyamokat rendszeresít, amely tanfolyamokon a legkiválóbb szakemberek adnak gyakorlati oktatást. Ezen tanfolyamok tanterve a következő: 1. A motorokról általában. 2. A szánógépekről általában. 3. Kezelés, karbantartás és üzemi szerelés. 4. Talajművelő eszközök. 5. Okszerű és racionális talajművelés. A tanfolyamok időpontjai: I. 1925. december 14-től 19-ig. II. 1926. január 4-től 9-ig. III. 1926. január 11-től 16-ig. IV. 1926. január 18-tól 23-ig. Jelentkezések a következő címre intézendők: *Dénes B. Részvénytársaság motoreke osztályának mérnöki irodája, Budapest, V., Váci-út 98.*

Egy részeg utcasesprő vérengzése a járókelők között. Óriási izgalmat okozott a főváros hatodik és hetedik kerületében a járókelők között egy dühöngő részegember garázdálkodása. Nagy Alajos huszonkét éves utcasesprő a Hegedűs Sándor-utca egyik kis korcsmájában borozott több társával. Mulatás közben, fogadásból egyszerre lehajtott egy liter bort. Ez a fejébe szállt s kisebb szóváltás keletkezett. Nagy feldühödve előrántotta hatalmas zsebkését s társaira rontott, akik remülten menekültek ki a korcsmából. A megvadult ember utánuk rohant, de őket nem találta. Erre az utcán épen arra haladó *Hajsi Anna* zakacsónó hátába szúrta kését. Rémes sikollyal esett össze a szerencsétlen nő. Az örült módjára viselkedő ember tova rohant s a Teréz-köruttra érve hátba szúrta *Bartha András* vasmunkást. A Csányi-utcában *Szabó Ödön* tisztviselő oldalába döfte kését. Majd *Korbuly Irénke* tizennégy éves kisleány combjába szúrta bele. Az Almássy-téren *Friedmann Mártonnét* beszitette meg, utána *Gerge Ferencné* varrónót szúrta meg a kezén. Ekkor már óriási tömeg rohant utána s szemközt jött rá *Mészáros II. Zsigmond* rendőr, aki végre elfogta. Dulakodni kezdett vele, de őt is megszurta a dühödt ember. Épen a legjobbkor érkezett *Nagy János* lovasrendőr, aki lováról leugorva lefegyverezte a vadállatias embert. A tömeg dühében agyon akarta verni, csak a rendőrök mentették meg a haláltól. A rendőrségen aztán nem akart emlékezni semmire.

Oktató előadásokat is fognak tartani a rádióon. Ünneppélyes keretek között nyitották meg a fővárosban a rádiótelefon hírműdöt. Tervebe vették, hogy a rádióon nemcsak hangversenyeket és zenedarabokat fognak továbbítani, hanem oktató előadásokat is tartanak. A kultuszminiszter programja megvalósításánál nagy jelentőséget szán a rádióhírműdönak, hogy a magyar vidék, még a legkisebb tanya is meghallhassa a kiváló szakemberek előadásait. A népjóléti miniszter a betegségek elleni küzdelemben is föl akarja használni a rádiót; ezért a rádió útján előadásokat fognak leadni, melyek a hallgatóközönséget a ragályos és fertőző betegségek elleni védekezésről, csecsemőápolásról és egyéb, az egészségügy körébe vágó hasznos tudnivalókról fogják fölvilágosítani. A rádió hasznos mulattató és oktató kultúrtevényező fog válni rövid idő alatt.

Sertések mint csempészek.

Amerikában — mint ismeretes — alkoholtilalom van. Ezért természetesen óriási mértékben őrül a csempészet. Legutóbb a rendőrök leölt sertéseket foglaltak le, melyeknek belsejében pezsgőt akartak az ötletes csempészek a tilalmi vonalon bevinni.

Tizenkét évi fogság után elfelejtette az anyanyelvét. *Horváth János* fiatal siklósi gazdát a háború fõrgetege messze Szibériába sodorta, ahonnan csak tizenkét év múlva, nemrég került haza. Feleségére és gyermekeire nem ismert rá, de nem is tudott hozzájuk szólni, mert a hosszú fogság idején elfelejtette magyar anyanyelvét. Rengeteg nélkülözésen és súlyos tifuzson ment át s emlékezőtehetsége nagyon megromlott. Nehezen tudott beilleszkedni az itthoni életbe, de most már elég gyorsan tanul magyarul.

Magyar szívek. Gyönyörű példáját adták a szegedi magyarok az igaz magyar összetartásnak. *Lőrinc Sándor* a harctérben egyik lábát elvesztette s ma műlábbal jár. Az állam kitaníttatta a szíjgyártómesterségre, *Lőrinc* azonban így sem tudott boldogulni, mert nem volt műhelye. Meghallotta ezt *Csonka Antal* szegedi gazdálkodó, aki a Földműves-utca 15. számú házban lakik. A derék gazdálkodó saját portáján ingyen helyet adott a műhely részére s hogy fel is építhessék azt, felajánlotta az összes építési anyagokat. S erre megindultak a magyar szívek: *Simon Antal* kőművesmester ingyen felépítette a műhelyt, *Rózsa István* cserepezőmester ingyen beszerpezte az épületet, *Szalma Ferenc* kereskedő egy kész ajtót adott, *Katona Pálcsi* vendéglős a festséről gondoskodott, *Juhász és Lövi* asztalosok ingyen elvégezték az asztalosmunkát, *Kövecses József*, *Csucs József*, *Csiszár István*, *Ladányi Mihály*, *Farkas Kari József*, *Szélpál Ferenc*, *Beah János*, *Szabó János* és *Csonka József* alsóvárosi gazdálkodók pedig résztint fuvarokkal, résztint saját és fogadott napszámos-munkájukkal járultak hozzá, hogy a rokkant *Lőrinc Sándor* műhelye mielőbb elkészüljön. Fel is épült a szép műhely: minden darabját aranyból való drága magyar szívek adták össze. Szeged büszké lehet ezekre a magyar szívekre!

Halálraílélt gyujtogató. *B. Molnár József* földműves *Fülöp-szálláson* Puskás Imre földjén dolgozott. Puskás, Molnár szerint, lopással vadolta meg a munkás leányát. Emiatt aztán ez bosszút forralt és felgyujtotta gazdájának tizenkétmilliót érő szalmakazlát. A kecskeméti törvényszék mint statáriális bíróság ítélkezett fölötte és halálra ítélte. Egyben kötelezték az okozott tizenkétmillió korona kár megértésére. Molnár kegyelemért folyamodott.

Meg akart fagnyi, mert elítélték. Budapestén egy rendőr a Bazilika főkapuja előtt a földön fekvé talált egy fiatal nőt. Előállították a főkapitányságra, ahol a leány sírva mondotta el, hogy *Ricsay Irén* a neve, huszonöt éves házartásbeli és öngyilkos akart lenni, mert a törvényszék becsületértéért elítélte. Azért feküdt le a templom elé, hogy reggelig megfagyjon. A rendőrségen megígértették vele, hogy lemond öngyilkos szándékáról és azután elbocsátották.

Aki ötven év alatt megmagyarosított egy községet. Lengyel Géza vízvári kántortanító most töltötte be tanítói működésének ötvenedik évét. Ezt az egész fél századot Vizváron élte le. A község előljárósága és lakossága meleg ünneplésben részesítette a jubilánst. Az ünnepélyen Gáspár Endre körjegyző méltatta Lengyel Géza érdemeit és kiemelte, hogy neki köszönhető, hogy a horvátjuká *Vizvár község ma már egészen megmagyarosodott.*

TRÉFÁK

Már kezdte.

Eltemették az asszonyt.

— Derék asszony volt, az Isten nyugosztalja — mondja a bárjavasztettnek barátja.

— Az ám — feleli bánatosan a férj — negyven éven át hüvelyesen viselte gondomat. És hiába, mondhatom, már kezdem megszeretni...

Jól sejti.

— Mit gondol, Pista bátyám, lesz-e háború?

— Hány óra most?

— Éjfél elmúlt.

— Akkor bizonyosan esz, ha mással nem, a feleségemmel.

(Beküldte Gráber Juliska Drávapiskiről.)

Katonáéknál.

Örmester: Kovács önkéntes, mi maga civilben?

Önkéntes: Örmester úrnak alázatosan jelentem, asszistens vagyok az ornithológiai kísérleti állomáson.

Örmester (dühösen): Micsoda? Hát tudja meg, ha holnapra nem keres magának egy tisztességes foglalkozást, amit én is ki tudok mondani, lecsukatom!

(Beküldte Mile József Szerepről.)

Aki jól ismeri az apját.

Tanító: Mondd csak, Móric, ha a te apád kölcsön kér egymillió koronát és visszaad nyolcszázszázötvennyel tartozik még?

Móric: Egymillió koronával.

Tanító: Hogy, hogy?

Móric: Ha az én apám kölcsön kér, azt nem szokta visszahadni.

(Beküldte Tóth János.)

Megjártá.

— Borzasztó! Az az egyesület, amelyről úgy nyilatkoztam, hogy minden tagja számár, most disztagjává választott.

(Beküldte Nagy Imre Kisgeresdről.)

Kling.

Nagyon szűkül már a távolság a cigány és a rendőrök között; a cigány kétségbeesetten néz jobbra egy kis egérutért s kinjában beugrik egy üveges boltba és rimánkodva kéri a kereskedőt, hogy bujtassa el valahová.

— Nagyságos úr, csókolom kezit-lábát, bebujok ebbe a zsákba és ha kérdezik, hogy mi van benne, tessék megmondani, hogy üveg.

Alig hogy bekötötte a kereskedő a zsák száját, a rendőrök is ott termettek.

— Nem ugrott be ide az elébb egy cigány?

— Nem kérem — és mosolyogva mutatott a zsákra.

— Hát ebben a zsákban mi van?

— Üveg, kérem, teli van üveggel.

— No, megnézzük, hangzik-e?

És a nehéz vastag botját felemelve — az egyik rendőr — oda-teremtett egy kegyetlen ütést a kimondhatatlan tájakra.

Erre a cigány torkaszakadtából ordítja:

— Kling, kling!

(Beküldte Brózik Lajos Szarvasról.)

REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

- 17, 20, 21, 22, 9, 19, 4. A puszták lakója.
15, 21, 22, 12, 26, 14. Bútor.
16, 17, 27, 19, 4. A törökök szent könyve.
25, 8, 28, 10, 7. Ruha készüi belőle.
3, 4, 12, 5, 14. Férfinev.
29, 28, 15, 24. Az arcnak egy része.
13, 21, 22. Évszak.
2, 1, 6. Szárban dolgoznak vele.
19, 11. Fán találod.
23. Magánhangzó.
1—29. Arany János híres költeményenek első sora.

(Beküldte ifjú Kálmán Ferenc Mattyrol.)

2. Betűrejtvény.

van	van
van	van
van	van

(Beküldte Tepenics András Szepetnekről.)

3. Pótlórejtvény.

—apa	—ép	—lma	—ráva	—öv
—nger	—orok	—alom	—gar	—örök
—ob	—pa	—lom	—egy	—l
—r	—ü	—ádas	—só	—ámpa

(Beküldte Koczándi Imre Szellöröl.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 52-ik számunkban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését t'z napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert a késve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Tréfás talány: **Mérleg.**

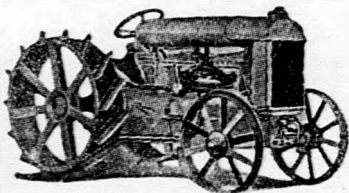
2. Talány: **Holló.**

3. Szám-tani rejtvény: **Harminchárom halat fogott a halász.**

Megfejtették: Veres Bertalan, ifj. Vöney Vince, Babós István, Walter Antal, Kovács János, ifj. I. Komjáthy András, ifj. László Ferenc, Bító Antal, Fábián Etus, Antal József, Babó Lajos, Huszár István, Kovács István, ifj. Kalocsai László, Komjáti Antal, Zsikó Ferenc, Tóth Katalin, Gaál József, Bodó István, Csete Róza, ifj. Bodnár János, Kovács János, id. Nagy Kálmán, Kovács Tibor, Mile József, Csizmadia Imre, Hamza Róza, Lipták Ferenc, Vörös Franciska, Fejes László, Varga Sándor, Tibola Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. **I. Komjáti András (Gyönyöshalász)**, **Babó Lajos (Bajna)**, **Zsikó Ferenc (Magyartelek)**, **Tibola Sándor (. alaiásván)**, **Kovács Tibor (Csurgó).**

A 47. számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgöncím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kisedő, körfűrész berendezés.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1925 november hó 29-én.

Gabonavásár. Tiszavidéki búza 370.000—385.000, dunántúli 362.000—377.500, pestvidéki 365.000—380.000, rozs 235.000—240.000, árpa 230.000—240.000, sörárpa 290.000—320.000, zab 240.000—255.000, tengeri 182.000—187.500 K métermázsánként.

Liszt- és őrleménypiac. Dupla 0-ás 6000—6200, 0-ás 5700—5800, 2-es 5500, 6-os 4000—4200, takarmányliszt 2200, korpa 1700, 1-es rozsliszt 4200, 75%-os egységes rozsliszt 3400 K volt per kg. budapesti pártásban, zsákkal együtt.

Takarmányvásár. Rétiszéna, I. rendű, ó 120.000—130.000, II. rendű, ó 80.000—115.000, muharszéna 110.000—145.000, lucernaszéna 165.000—180.000, tengeri, szemes 175.000—200.000, takarmányrépa 40.000, alomzalma 50.000—70.000, zsúpszalma 90.000 K métermázsánként, zsúpszalma 1 kéve 5000 K.

Vetőmagvak. Bab, fehér 280—300, bab, tarka 200—220, borsó, Viktória hántolásra 300—320, borsó, Viktória prima 360—450, baltacim 700—750, bükköny, tavaszi 250—270, cirokrag 120—130, koriander-mag 260—280, csillagfürt 210—230 ezer K-ban értendő. Fehérhere 2 000—2 600 millió K-ban értendő. Kendermag 320—340, köles, fehér 320—340, vörös 230—240, szürke 220—230, tarka 200—210, lenmag 620—650, lencse, kisszemű 400—500, prima 850—950 ezer K-ban értendő. Lóhere nyers, magyarankás, nem tisztítható 1'800—1'900 lóhere nyers, magyarankás, tisztítható 2'000—2'200, lóhere, magyarankamentes 2'200—2'400, lóhere vörös, ólomzáralt 2'800—2'900, lóhere fehér, ólomzáralt 3'000—3'200, lucernamag nyers, magyarankás, nem tisztítható 2'000—2'100, lucernamag nyers, magyarankás, tisztítható 2'200—2'400, lucernamag magyarankamentes 2'500—2'700, lucernamag vörös, ólomzáralt 3'000—3'200, lucernamag fehér, ólomzáralt 3'300—3'400, mák 1'700—1'750 millió K-ban értendő. Muharmag 140—160, mustár 850—950, napraforgó, fehér 290—310, napraforgó, szürke 260—270 ezer K-ban értendő. Nyúszapuka 1'500—1'800 millió K-ban értendő, tatárka 230—250, tökmag 560—580 ezer K-ban értendő.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 12.500—15.500, kivételes 16.000—16.500, közepes 12.000—12.000, gyengébb 6000—8000, bika, jobb 11.500—15.000, kivételes 15.500—16.500, közepes és gyengébb 6500—11.000, bivaly 5500—7500, tehén, jobb 10.000—14.500, kivételes 15.000—15.500, közepes és gyengébb 6000—9500, kicsontoznivaló marha 3000—6000, növendékmarha 5500—10.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 13.000—15.000, közepes 16.000—17.000, nehéz 19.000—19.500 K kilogrammonként élő súlyban.

Szűrőmarhavásár. Belföldi szopós borjú. I. rendű 18.000—19.000, kivételesen 20.000, II. rendű 16.000—17.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Juhvásár. Hízalt ürű 6750—6860 K kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. I. rendű belföldi jármosökrök 13.000—14.500, I. rendű tarka jármosökrök 12.000—13.000, friss fejőstehén 12.500—16.000, 1½ éves üszök 12.000—14.000, 1½ éves tinók 11.000—12.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: háts csikó 150.000—1.450.000, könnyebb kocsi 8.000.000, igás kocsi, nehéz 3.000.000—8.200.000, könnyű 2.200.000—4.000.000, öszvér 2.500.000, alárendelt minőségű lovak 230.000—2.500.000, vágólovak 150.000—1.800.000 K.

Gyapjúpiac. A gyapjúpiac szilárd, az árak belföldön minőség szerint 32.000—35.000 K között váltakoznak kilogrammonként szennyes állapotban.

Nyersbőrpiac. A piac változatlan.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 4200—5000, tejszín literje 44.000—45.000, tejfel literje 22.000—26.000, vaj kg.-ja kicsinyben 60.000—76.000, nagyban 50.000—54.000, juhtúró kg.-ja 40.000, tehéntúró kg.-ja 12.000—18.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 57.000—80.000, nagyban 40.000—45.000, grói sajt kg.-ja 60.000—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 35.000—50.000, nagyban 28.000—32.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 17.000—45.000, tyúk darabja 35.000—60.000, hizott ruca kg.-ja 23.000—28.000, hizott lúd kg.-ja 23.000—28.000, hizott pulyka kg.-ja 20.000—22.000, sovány pulyka darabja 50.000—80.000, libamáj kg.-ja 40.000—100.000, lúdszír kg.-ja 30.000—55.000, tojás darabja 1500—2500 K.

Halpiac. Ponty elsőrendű, kicsinyben 30.000—40.000, nagyban 28.000, másodrendű, kicsinyben 25.000—30.000, nagyban 20.000—22.000 K.

Vadpiac. Nyúl bórben darabonként 50.000—80.000, vadlúd 40.000—50.000, fácán darabonként 60.000—70.000, fogoly darabonként 30.000—35.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 1400—5000, petrezselyem 1200—4000, zeller 3000—6000, kalaráb 2000—3000, vöröshagyma 1000—2000, fokhagyma 16.000—30.000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 700—1500, kelkáposzta 1000—4000, vöröskáposzta 2000—6000, fejes saláta darabja 600—2000, rózsburgonya kg.-ként kicsinyben 1100—1500, nagyban 90.000—100.000 K q-ként, sárgaburgonya kicsinyben 1000—1300, fehérburgonya kicsinyben 700—1200, nagyban 50.000—60.000, reték 1800—6000, tök 4000—6000, karfiol 5000—18.000, torma 8000—28.000, sóska 6000—12.000, spenót 2000—4000, champingomba 35.000—120.000, alma 3000—24.000, birsalma 3000—10.000, körte 12.000—28.000, szőlő 15.000—24.000, dió 6000—18.000 K.

**Ügyeljen
bevásárlásainál**

védjegyünkre!

*Négyzögletes skatulyára
Daráló van festve,
Nézd meg babám
Minden reggel,
Nézd meg minden este.
Skatulyának fölírása
Mindig arra intsen:
Mit ér a legdrágább kávé,
Ha benne FRANCK nincsen!*

D. 177 O. 26 I. — V. 7.

Szesz- és szeszestálüzlet. Gyümölcspálinkafélékben a kereslet kielégítő és több tétel termelőállomásról kelt el azonnali és novemberi szállásra. Jegyeztetik: törköly 52.000—55.000, szilviorium 64.000—68.000, barackpálinka 80.000—90.000 K termelőállomásról, minőség szerint, 10.000 liter fokoneknt és a forgalmi adó.

Borpiac. A belföldi szükséglet részére a bevásárlás élénk. A termelők részéről is valamivel több a kínálat. A silány, savanykás minőségekre nem találkozik vevő. Körülbelül 10—11 százalékos borokért literenként 3000 koronától föfelé, jobb borokért literenként Malligandfokonként 350—380 koronáig fizetnek termelőhelyről, sörpével együtt. Azokon a vidékeken, ahol későn szüreteltek és az eredmény nem volt túlságosan nagy (néhány homoki vidéken kívül főleg Mórort, a balatoni hegyvidéken, Somlón stb.), 13—14% Malligandfokos borok is termettek, melyeket mérsékelt vám mellett Ausztriába lehet bevinni. Ilyen borokért igen magas árakat fizettek, pl. homoki borokért 22.000 koronáig, Mórort 8—10.000 koronáig.

Kalocsai paprikaárak. Édesnemes kg.-ként 22.000—25.000, rózsa 12.000—15.000, másodrendű 6000—8000, harmadrendű 4000—5000, válogatott csöves 7000—10.000 K.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi december hó 1-én.
1 angol font 346.420 K. 1 dollár 71.600 K. 1 francia frank 2781 K. 1 román lei 333 K. 1 olasz lira 2904 K. 1 német márka 17.025 K. 1 osztrák shilling 10.076 K. 1 svájci frank 13.734 K. 1 cseh korona 21.195 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 289.000 K, ezüst ötkoronás 32.000 K, ezüst forint 16.000 K, ezüst koronás 6400 K.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. J. Gelej. Rejtvényei közül válogatunk. — **K. B. K. Botejka.** Rejtvényei közül válogatunk. — **T. K. Csász.** Képrejtvénye jó — **L. Gy. Hercegfalva.** Képrejtvénye helyett mást kérünk; ez nem vált be. — **K. J. Szellő.** Rejtvényei közül egyiket mai számunkban közöljük. — **T. J. Méntelek.** Számrejtvénye jó; tréfái közül válogatunk. — **M. J. Szerep.** Képrejtvényei jók. A tréfa nagyon régi, de azért sorát ejtjük. — **H. J. Oroszáza.** Rejtvényei között több jó van. — **Sz. M. Jánoshalma.** Mivel a toll szót két l-el írják, rejtvénye nem jó. — **B. L. Jászberény.** Rejtvényei jók. — **Több érdeklődőnek.** A «Falu» gazdasági sorsjáték húzását technikai akadályok miatt december 31-ére halasztották el. — **P. M. Ujkécske.** Más tréfát kérünk. — **Jövő héten folytatjuk.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

AHOL A PACSIRTA DALOL

REGÉNY — IRTA MÓRICZ PÁL

(11. közlemény.)

Az izzó kályha rostélya alól kivilágít a parázs. A meleg kályha beh nyájas ilyenkor. Több úr a huszártisztek billiárd játékát nézi. Mások ismét a kis-Lotyí, a «vigéc» melléknevű kis-Lotyí lármás szavát hallgatják mosolygva. A kis-Lotyí ugyanis olyan százféle ember: biztosít, gépet szállít, tornyot festtet, bort, zabot, gyapjút liferál. Választásokkor zászlókat varr a függetlenségieknek, voksokat vásárol a kormánypártiaknak. Aztán nyelvel, mint hét kofa. A harangöntéstől a fésű görbitésig megpróbálkozott mindennel. Máskülönből hűrdemült — fűszerkereskedő... Mindamellett, hogy ily vállalkozó szellem szorult a kis-Lotyíka császárkabátja alá, nem zsidó származás, minthogy a mezősi kaszinónak nem igen kerül zsidó tagja.

A fiatalság a téli bálók, műkedvelői előadások mikéntjét is itt beszéli meg. Ugyanitt verődnek össze a névnap, a cisznótoros estékhez a társaságok. Amikor a prêmesgallért föltúrva, a szegesvégű kampós botot marokba szorítva, az eles téli éjszakán, a ropogós havon nekiindulnak a kanyargós utcáknak, míg nem szemükbe világít a nádfedeles magyaráz ablaka, ahol este a barátkozás történik. Az asszonyokat szánkó, koci röpi «barátom-uramékhöz». A nagy fehér kutyák örömhangeren csaholnak. Magyar földön a kutya is megismeri az igazjártatú vendéget.

A finnyás huszártisztek belevegültek ebbe a kövér levegőjű magyar életbe. A földnek az illata, a magyar földnek, a magyar népnek a természetes kedvességei mihamar megnyerik még az idegen szívet is. Ekkép a tiszturak is, a falusias hangulatú mezősi bálók, névnapokon sorba táncoltatták a kisasszonyokat. Szívesen üritgették fenéjük a régi divatos metszett, talpas poharakat, pedig a bárót egy-egyben majd leöntötte paprikás lével az esetlen cselédeány. Épen Nosztitz báró mellett zúditotta a fehér abroszra a felrebillent tálból a zsíros levét. Azóta évek multak, mezősi úri körökben azonban még ma is nagy megilletődéssel emlegetik, hogy noha a báró aranyszínóros huszárkája a legnagyobb veszedelemben forgott, a báró még csak nem is hunyorított a zsíros felé. A mezősi asszonyok ugyan a háziasszonyt ítélték meg ezért az ügyetlenkedésért. Minek uraskodott? Miért bízta cselédkézre a főlzolgalást? Hisz' a régi nevelésű kedves nagyasszonyok a világ kincséért nem engedték el azt a jogukat, hogy ne ők szedjék ki, ne ők válogassák ki a vendég tányérjába a legjobb falatot... Ezeket az ősi, kedves szokásokat is felejtik már a Kati-féle nevelésű modern háziasszonyok.

A fehér téli esték tehát számos alkalmat nyújtottak arra, hogy Katica asszony és Barca főhadnagy, a két érzégs lélek, itt is, ott is találkozhatott. Magánál Ormós Miklós-nál gyakran gyűltek össze a vigkedvű vendégek. Néha kevesebben voltak, ilyenkor megtörtént, hogy a fiatalasszony és a főhadnagy egy-egy könyvön, egy-egy regény alakon összedisputált. Miklós csak nevette a lelkesedésüket.

— Mit festészet, szobrászat, regénybéli mesék?! — mondá. — A földnél nincsen szebb. A földben, a föld természetben bennfoglaltatik minden földi tökéletesség, minden erő. És a földön is legszebb a magyar föld. Főhadnagy úr!... Ez a föld termi az imaszóval megáldott mindennapi kenyéret. És ezt a földet mi uraljuk, ezt a földet mi műveljük! — szölt Miklós oly büszkén, a minő büszkeség csak a földjét szerető magyar birtokostól telik ki.

Barca főhadnagy és Katica ilyenkor elhallgattak. Összenéztek. Ők meg ezt a lelkesedést nem értették meg. Az ő szívüket más érzések uralták. Az ő nevelésük, az ő szenvedélyük más talajból fakadt ki, mint a durva, rögös, poros

föld. Más ideálokért lobogott beteges, érzégs lelkük, amely a téli fehéresték bizalmas, meleg együttléte alatt észrevétlenül és mind szenvedélyesebben összekapcsolódott.

11.

Ezüst levélkoronás nyárfák lengetik lombjaikat a réti pusztaságból kiemeikédő, széles dombháton. A satnya törzsű tölgy búsan lógatja bokrétás levelét. Hajdan nádból, veszőből font halászkunyhók mohosodtak itt. Széleslevelű tők sárga virágokkal ékesítette a kunyhó tetejét. A nádas rétmélyében vadmadarak síptóztak, zajongtak. Néha egy-egy iusta hal a tó színere lökte kövér, pikkelyes testét. De változtak az idők, egyszer csak a tengerszéles vizeket lecsapolták. A halászesónak szétszáradt. Farkas, kócsag, vadlúd elbujdostak más vadonabb tájra. Fehér tanyák épültek az «Előhát» körül. A virágos, réti pusztán mének, kancák, csikók kerülgetik a mélyebb gázos locsogót. Egykor itt elvadult kondák turkáltak a mocsárföldben fejlődött kövér gyökerek után s most pedig szelid birkafeleké széledeznek a kiszikkadt, köves földhátakon...

A mezősi urak az előhátú ezüstkoronás nyárfák alatt szíves-örömmel elmulatoztak. Május hónap idején, midőn illatozott a virágos tavasz, mulatásra nagyon kedves hely volt ez. Gavalléros, csinos homokfutó kocscikon az asszonyokat, leányokat is kihozták. Leasott ágasokból, lécből, nyárfagallyakból készítették zöld, illatos, lombos sátorot. A gyep-téglákkal fölpolcolt deszkaszalakat szőnyeggel terítették le. A trónteremben nem kerül ilyen pompás ülőhely. A mezős asszonyok, leányok legalább sohasem panaszkodtak az eredeti ülőhelyek ellen.

Az urak bort, sört, savanyúvizet hoznak. Az asszonyok gondjai voltak a pecsenyék, a süitek... És a berendelt öreg gulyás hatalmas vasbográcsban főzi az aranypiros szalonnaszirban fürdetett finom húst. A fővő hús illatos gőze messzire elérzik.

A cigány már délután pengeti a szerszámát. A nős urak egyrésze a gyepre terített pokrocon kártyázik. A fiatalpárok a nyárfás liget hűvös lombjai alatt sündörödnek el. Vad virágokat szaglatnak. Együgyű ábrándokat cserélgetnek. Az öreg nyárfák ezüstös levelei, mintha csak a szerelmesek sóhajtásától rezegnének úgy?... Már napalkonyatra áldozott a nap. A távol hegyek fölött kipirkad az ég alja, a piros sugarak szürke esti párák lengik körül. És így lassan, szürkésen megfakul a biboros színpompa. A sátor zöld lombfalan keresztül tarka papirlámpások szemérmes fénye lobban. A fény csalogatja a mezőség pillangóit, a röpke szárnyú éji bogarakat. Az iszapuhá testü denevér merészen csapkod... Kisérteti árnykép. A bogarak varázsnótát zümmögnek az éjszakai tündértánchoz. A hegedű zengését messze halmkon hallgatják a pásztorok.

A májusi mulatságra kiérkeztek a huszártisztek is, comte Debaldi a kurátorné körül szeleburdiskodik. A duzadt pirosajkú menyecske kacérkodva mosolyog a hadnagyra. Teljes gyönyörrel élvezi a táncot. Kackiásan, délcegen fordul, noha az irigy nyelvek szerint, a fiatal menyecskek tavaszi napját már rég átvirágzotta. Amint föl kacagott az asszony, kivillogott pompás, erős, fehérfoga. Dénes kapitány került szóba. A szerelemről beszéltek és Debaldi kiméletlenül kifigurázta a kapitányt. Persze csak a háta mögött.

— A kapitány úr mindig ráfizet a szerelemre! — okvetlenkedett Debaldi. Mi különben valóság is volt; mert Dénes kapitány prózai hódításai sohasem szárnyaltak túl a kávéházi kasszák, az orfeumi színpadok nivóját.

Ormósné is táncolt. Fehér batiszt ruháján nefelejték pöttyök. Kontyájához oleánder virágot tűzött. Ez a kesernyés illatú halavány virág illik a hamvasszőke hajához.

— Ormós ugyan merre lehet? — kérde Barczától.

A tiszt karja idegesen öleli a nyulánk fiatalasszony derekát. A nő hajából az oleánder virág erős illata minduntalan arcába csapódik.

— Mi baja? — kérdezi a tiszt.

— Szédülök! — mondja az elhalványult fiatalasszony. Kérem, vezessen a férjemhez!

Abbahagyják a táncot. Elindulnak. Bágyadtan lépeget a fiatal nő. A rezgő nyárfalombok suhognak, csörögnek a májusi enyhe, virágillatos, esti szélben. A hold ezüstös sugarakból szó fátyolt a tájra. A puszta lég a réti virágoktól bódítóan illatos. Az ilyen puszta táj varázslatos erővel köti magához az érzékeny lelkeket. Megzsisbadt a fiatalasszony szíve is... A puszta alkonyat hangulata olyan bűvös-bájos...

— Ugyan! Ne gyerekeskedjék! Az a kis fejfájás még nem halálos. Ép most kaptam az első nyero kártyát! — szólt Miklós félig tréfásan, félig ingerülten. Mert a gyertyalámpás fényénél még mindig kártyáztak. No, no! Jó hát! Sétáljon egy kicsit lelkem, aztán mindjárt fogatok...

Susogott, rezgett az erdő. A békák a közeli réten mélabús nótát vartogtak. Üdvözölték a fényes holdat, amely mosolyogva fűröszi arcát a tisztás tó vizébe... Gyökerektől barázdált ösvényen haladtak előbbre. A fiatalasszony csakugyan elbágyadt. Hirtelen láz borzongatta. Az utóbbi időben néha köhécselt is... Csak közeliben táncoltak a víg mulatozók, az erdő itt mégis oly elhagyatott volt. A főhadnagy minden halkán súgott szava neszre ébresztette az erdőt. Gyöngéden, titokzatosan susogott az erdő, midőn Barcza

beszélni kezdett... Melegen, nagyon melegen beszélt... Aki virágillatos nyári estén már sétált az erdőben oly asszonnyal, aki szívének kedves, tudja, hogy mennyivel melegebb ilyenkor minden sügva mondott szó. Mennyivel beszéldebb minden tekintet... Ekkor egy fagyókerben megbotlott az asszonyka. Barcza elkapta a derekát és magához szorította, mint valami tüzes kapocs. Kata hiába igyekezett szabadulni. Barcza megcsókolta az ajkát.

— Szeretlek! Szeretlek, édes Kati...

Katica úgy érezte, hogy a csók fölperzseli ajkát... Anyyra égett az ajka, az arca. Reszketett... Karcsú, nyulánk teste végre kisiklott a férfi karja közül.

— Engedjen engem! — A nagy izgalomtól reszketett hangja. A tiszta asszony természetes szemérmessége fölgerjedt szívében. Lélegzete zihált. Nagy kék szeme könnybe borult. Bódultan futott el. Fehér ruhája még fölillant a sötétlő bokrok között.

Barcza a ripacos öreg nyárfához támasztotta mámoros homlokát. És az asszonyka földrejtett verbéna illatos selyemkendőcskéjét százszor megcsókolta.

12.

Kezdődött a nyár. A virágok a délutáni hőségtől lankadtan zsugorodtak össze. Levél sem mozdult. Az égető hőségben lomhán szunnyadt minden. Csend... Néha egy borjuszka bódult szomorúan. Anyja után bögött. A riska tehén napközben a sziksős legelőn ropogtatja a perzselte füvet.

Barcza főhadnagy mindjárt ebédután átment Ormósékhoz. A puszta mulatság óta nem igen forgolódtat odaát; de most Ormós délutáni poharazásra hívta meg. Azonban valami féltett jószágában baj esett, azért váratlanul kikocsizott a tanyára.

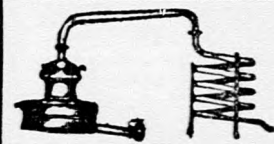
(Folytatjuk.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőről készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőről, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműáruosztályánál.

HÁLÓSZOBA, ebédlő-, uzsonna-
konyha- és szalonbutor legolcsóbban
RUBIN, BUDAPEST, WESSELÉNYI-U. 47.

Máthé
András
vörös-
áru-
gyár
Ujpest,
Károly-u.

11. szám. Tlf.: Ujpest 28. — Pálincsfőző üstöket-
finomító készüléket és vörös-áru mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan a raktáron tartok.

Őszi vetésekben bagolyt, honvédbogár, repcedarázs hernyóinak, a gabonafutrinka lárváinak pusztítását biztosan megakadályozza

méregmentes **THANOL** permetezésre
arzénmég **ARZOLA—MOLEX** arzénmég
permetezésre. porozásra.

MEZEI EGER (pocok) leg-
kedvesebb mérgezett eledele
a kukoricatörmelékkel készített

ARVALIN

foszformég, 4-5 órán belül biztosan öl.

Egyéb egér- és patkányirtó szerek:

MUROL
strichnines búza

CILLON
méregmentes készítmény.

Vértetvek, pajzstetvek ellen:

ENDA | **ALMOLA**

permetezésre, lombhullás után.

a sebhelyek bekenésére.

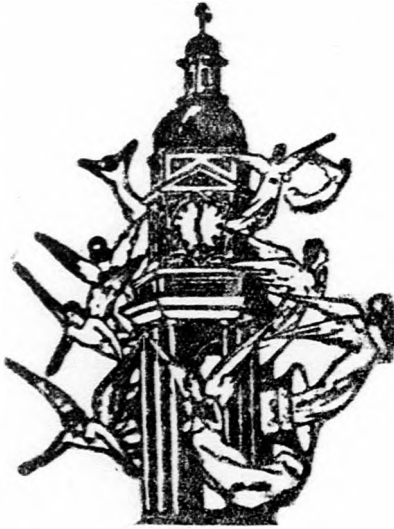
Téli araszolók (zöld hernyók) ellen:

HIBERNA
enyvgyűrű.

Október—novemberben kell a téli arasz-
olók ellen védekezni.

KÉRJEN ISMERTETŐT! „CHINOIN” vegyészeti gyár UJPEST. KÉRJEN ISMERTETŐT!

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

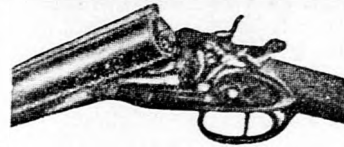
HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
Közp. iroda: Budapest, VI., Tüzér-u. 13-17.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcsepőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzőm a

„HANGYA” mezőgazdasági gépoosztályánál szereshetők be legjutányosabban.

MRAVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-Körút 9.

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — ELAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű mindenemű golyós, sörétes töltények, lözerek.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényeszkileg bejegyzett cég

Mindenféle gazdasági szak-könyvet, színdarabot, regényt leggyorsabban és legjutányosabban a

„VASÁRNAP” könyvosztályánál szereshet be: Budapest, VI., Ó-u. 10.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez őst salvaran-otida | Rendelés egész nap- VII., Rákoczi-út 22. sz., I. em. 1. (Rókmassal szemben.)

Most jelent meg! ÁLLATTENYÉSZTÉSTAN

I. kötet.

Az állattenyésztés biológiája.
Általános tenyésztési elvek. 48 képpel.

Irta:

dr. Schandl József

közgazdasági egy. nyilv. r. tanár.

Ára 126.000 korona.

Megrendelhető a VASÁRNAP könyvosztályánál, Budapest, Ó-utca 10.

**Magyarok. Gazdák.
Földmivesek. Kisiparosok.**

Ezek a mi naptáraink!

Uj Barázda naptár 1926. évre ára 12.000 kor.
Vasárnap naptár 1926. évre..... ára 10.000 kor.
Falu naptár 1926. évre ára 10.000 kor.
Nagy Képes Családi naptár 1926. évre, ára 12.000 kor.
Nagy Képes Regélő naptár 1926. évre, ára 12.000 kor.

**Csak ezeket
a naptárakat vásároljátok!**

**Hofherr-
Schrantz-
Clayton-
Shuttleworth**
**Budapest,
VI., Vilmos császár-út 57.**

**H-S-C-S
nyersolaj-
traktor**

Mielőtt

TRAKTORT

vásárolna,
nézze meg gépünket és
nem fog mást
venni.

**TRAKTORUNK
CSÉPEL,
SZÁNT,
VONTAT.**

A
„KIS KERTÉSZ”
című könyv a földművelésügyi miniszter kiadása,
amely magában foglalja mindazt, amit egy
kertészegédnek tudnia kell. 61.000
koronáért bérmentes küldéssel
kiadóhivatalunk könyv-
osztálya útján meg-
rendelhető.

**Ruházati
szükségletét**

legelőnyösebben a
„HANGYA”
vidéki szövetkezeteiben
szeresheti be.